Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Bouilly, Jean-Nicolas.; Syngestykke i tre Acter : efter Bouilly og Kotzebue ; til Musik af Himmel ved N. T. Bruun.
Titel | Title:	Fanchon, Lirespillerinden
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : Beeken, 1814
Fysiske størrelse | Physical extent:	151 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

PUBLIC DOMAIN

Bouilly.
Fanchon, omrf.
af
N. T. Brun.
Rbf. 13

56.-181.

Fanchon,

Lirespillerinden.

Syngestykke i tre Acter

efter

Bouilly og Kotzebue;

til Musik

af

Himmel

ved

N. T. Bruun.

Imellem give og modtage
ei Kierligheden Forskiel giør.
2den Acts 11te Scene.

Kiøbenhavn, 1814.
Trykt paa Hofboghandler Beekens Forlag,
hos J. Breum.

50941

Foretindring af den franske Forfatter:

Ingen mulig Velgierning var fremmed for Lirespillerinden Fanchon, som hele Paris havde givet Navn af Boulevardens Nimon. Naturen havde dannet hende med moderlig Forkierlighed: foruden alle Skiønhedens Ynder, havde den fundet sin Fryd i at udruste hendes Hierte med alle de Dyder, som indskyde varig Velvillie og Venskab. Med Glæde greb jeg den Tanke, at bringe dette huldе qvindelige Væsen paa Skuepladsen! De Vildfarelser man bebreider hende, holdt mig ikke tilbage. Den Ærefrygt jeg føler for Sædeligheden forbyder mig at være umoralsk. Sukkende over, at Bagvaskelsen tør vove at kranke en Fanchons Eftermæle, foragter jeg dens Sqvalder, og bevarer derimod de Kiendsgierninger, der ere mig meddeelte af en Mængde ædle og udmærkede Oldinger, som endnu elske og ære den hulde Lirespillerindes Minde!

Bouilly.

BIBLIOTHECA REGIA MANNIENSIS

Personerne:

Fanchon, Lirespillerinden.
Oberst Francarville, under Navn af Eduard, forklædt som en ung Maler.
Sainte-Luce, Husar-Officier.
Abbé de L'Attaignant.
Frue Gervilliers, Francarvilles Tante.
Vincent, gammel Huushovmester hos Fanchon.
Florine, Fanchons Kammerpige.
Bertrand, Urtekræmmer.
Adéle, hans Datter.
Ducoutis, gammel Tapetmager.
Augustin, hans Svend, Adéles Fætter.
André, Savoyard, Fanchons Broder.
Champagne, Tiener hos Fanchon.
En Politiebetient.
Andre Retsbetiente.

Handlingen foregaaer i Paris i Fanchons Huus.

Caracteristik over Rollerne:

Fanchon: Blanding af Naivetet, den store Verdens Tone, Munterhed og Følelse.

Oberst Francarville: Adelsmanden skimtende igiennem hos den unge Kunstner, henreven af en Lidenskab, som han vilde bringe de storste Offere.

Sainte-Luce: fyrig, overgiven, kiæk, hoimodig: vilter Franskmand.

Abbée de L'Attaignant: herlig Selskabsbroder, ligefrem, munter, men dog stedse med galant Tone.

Frue Gervilliers: streng, men i Grunden ædel og god.

Vincent: fiintfølende, tienstvillig og retskaffen.

Florine: godt Pigebarn, nysgierrig, og villig til at elske ved første Leilighed.

Ducoutis: Manden med vigtig Mine, stolt eller krybende, efter Omstændighederne.

Adéle: overmaade naiv.

Bertrand: haardnakket, men retskaffen Mand.

André: fortreffelig Knøs, sand Biergboer.

Augustin: munter, og forelsket for første Gang.

Første Act.

Skuepladsen forestiller en riigt meubleret Sal med to Sidedørre og en i Baggrunden. Over Ryggen af en Lænestoel hænger en Treangel i et Baand; paa Stolen ligger Fanchons Lire.

Første Scene.

Ducoulis og Augustin
(bringe en moderne Divan).

Ducoulis.

Naa — naa — sagte! sagte dog, siger jeg! Ikke saa tæt op til Væggen — ikke skievt — bær Dig dog ikke saa kluntet ad! — Du har ikke mere Tapetmager-Genie end bag paa min Haand! (Medens de ordne Divanen og slytte Hynderne ind, synger

Ducoutis.

Vise.

1.

I Europa mit Talent
allevegne er bekiendt.
Tröds om nogen stoppe kan
en saa nydelig Divan!
Hver en Pude silkeblød
Folk indbyder til sit Skiød.

Ducoutis og Augustin.

Hver en Pude silkeblød
Folk indbyder til sit Skiød.

Ducoutis.

2.

Her en Dommer kan i Mag
domme sovende en Sag,
og paa bløde Ederduun
ret fordøie sin Kapuun.
Her Poeten Tanker faaer,
som han neppe selv forstaaer.

Ducoutis og Augustin.

Hver en Pude silkeblød
Folk indbyder til sit Skiød.

Ducoutis.

3.

Paa min ziirlige Divan
læser Damen en Roman;
hun til Døren titter hen,
ventende sit Hiertes Ven;
ak! saa langsom Tiden gaaer,
forend Hyrdetimen slaaer!

Ducoutis og Augustin.

Hver en Pude silkeblød
vinker Amor til sit Skiød.

Ducoutis. Jeg vil just ikke rose mig selv, men dette er dog, Fanden tage mig, det smagfuldeste Ameublement i hele Paris! Jeg er Mand for at forære mig selv Mage til det paa min Bryllupsdag med den lille Adéle.

Augustin. Med min Cousine? Hvilken Snak! Alvorligt? tænker Han endnu bestandig paa det, Mester?

Ducoutis. Ja, saamæn giør jeg saa, lille Fætter Næsviis! Papa Bertrand har givet mig sit Ord.

Augustin. Min Morbroder skulde have lovet Ham —

Ducoutis. — Sin Datter! netop! og Du kiender den gode Faer Urtekrømmer; han er saa egensindig som en Kariothest.

Augustin. Og bidsk som en Lænkehund, naar han bliver vred. Derfor var det ogsaa min Moder tog Adéle til sig; men det kostede Umage nok, inden hun fik Morbroder til at samtykke i det.

Ducoutis. Havde han spurgt mig til Raads, saa var der heller intet blevet af. Din Moder er rigtig nok en brav Kone; men hun boer, Gud veed hvor, derude i Forstaden, hvor de fornemme Herrer har deres Petites-maisons, som det hedder, og hvor deres Stavere gaaer og snuser. Alt det duer ikke for et ungt Pigebarn. — Naa, skynd Dig, skynd Dig! nu maae vi have disse Stole satte ret efter Kunstens Regler.

Augustin. Fanchon — en Lirespillerske — boe i saadant et Pallads!

Ducoutis. Det hører hende selv til.

Augustin. De kostbare Meubler! —

Ducoutis. Betaler hun mig contant. (De blive ved at ordne Meublerne).

Augustin (efter et Ophold): Saa det er da rigtig Alvor, Mester, at min Morbroder har lovet Ham Adéle til Kone?

Ducoutis. Om aatte Dage.

Augustin. Der bliver intet af!

Ducoutis. Hvad? —

Augustin. Hun elsker Ham ikke.

Ducoutis. Hvem siger saa?

Augustin. Hun kan tvertimod ikke udstaae Ham!

Ducoutis. Skulde jeg kanskee have en Medbeiler?

Augustin. Paa 20 Aar.

Ducoutis. Og han bliver mig foretrukken?

Augustin. Netop.

Ducoutis. Saa, lille Fætter? —

Augustin. Og ham er det, der bliver Adéles Mand.

Ducoutis. Sagde Han det, lille Fætter? — Hvor er det himmelblaa Draperie til Sovekammeret?

Augustin. Det har jeg glemt hiemme. — Han kan være vis paa, Mester: Han faaer hende ikke!

Ducoutis. I Krogen ved Siden af Matrasserne, der ligger det nok; spring hiem og hent det.

Augustin. Ja, nu gaaer jeg. — Men med Adéle og Ham bliver der Intet af.

Ducoutis. Under et Bomulds Teppe. —

Augustin. For jeg er selv forskrækkelig forelsket i hende.

Ducoutis (bliver ved): Glem det nu ikke paa Halvvrien; — og tag saa Snorene med.

Augustin (halvsagte): O, gid Du hang i Snorene! (han gaaer).

Ducoutis (allene): Gaae bare! gaae! — Den unge Spidsbub! Jeg har længe mærket det; naar de vare sammen, vare de jo færdige at æde hinanden med Øinene! Men bie kun! — bie kun!

Anden Scene.

Florine. Ducoutis. Champagne.

Florine.

Hvad skiænder Han over, Mester Ducoutis?

Ducoutis (fyslende ved Meublerne): O, over ingenting, Jomfrue Florine! (sagte): Det er et lokkende lille Noer!

Champagne. Jomfrue Florine, siden jeg først i Dag er kommen her i Tieneste, vil De da ikke være saa god at sige mig lidt Besked? Man vil dog gierne giøre sit Herskab det saa meget tilpas som muligt.

Florine. For det første maa Han aldrig nævne det Ord Herskab.

Champagne (forundret): Ikke?

Florine. Nei; Fanchon vil hverken kaldes Herskab, Frue, Frøken eller Jomfrue.

Vise.

1.

Hun Alles Omhed har erhvervet,
men glemmer ei sin fordums Stand;
uskyldig, uforderret
hun Avind trodse kan;
men arm eller riig
stedse Fanchon er sig liig.

Ducoutis (bestandig syslende ved Meublerne): Hm, dersom man vil troe, hvad Folk fortæller, saa skal hun dog ikke være saa ganske hvad hun var, forend hun tog hiemme fra.

Florine.

2.

Hvo kan i Verden frei sig sige
at man Bagvaskelse undgaaer?
den unge muntre Pige
som Maal for Ondskab staaer;
men arm eller riig
stedse Fanchon er sig liig.

Champagne. Men hvad har jeg da ellers at iagttage, Jomfrue Florine?

Florine. Han maa aldrig være uartig imod nogen, som vel ellers pleier at være Tieneres Skik.

Ducoutis. Ak! en dyrebar Sandhed!

Florine. Om Morgenen kommer her tidt adskillige Mennesker, som ere slet klædte; dem maa Han ikke lade vente ude paa Trappen eller i Forgemakket, men strax føre dem ind til Fanchon.

Ducoutis (grinende): Aha! forlibt Maskerade! he! he!

Florine (med Vægt, i det hun seer stivt paa Ducoutis): Som giver dem Trøst og Understøttelse!

Ducoutis. Seer man det! ja, det var en anden Sag!

Florine. Han maa være ærlig og tro.

Ducoutis. Hvis han kan.

Florine. Og lade sig nøie med sin Løn.

Champagne. Hvor stor er den?

Florine. Hundrede Rigsdaler.

Champagne. Meget vel. Er det Alt?

Florine. Ja, og endelig — (lidt koket): siden det da er Skik og Brug, at Tieneren skal giøre Cour til Kammerpigen, saa tillader jeg Ham ogsaa det; men een Ting vil jeg dog sige ham i Forveien: jeg kan intet Haab give ham.

Ducoutis. Saa Jomfruen er allerede bestilt?

Florine. Bestilt? — forlovet vil Han nok sige. Kunde hænde sig! — For alting, Champagne, forret sine Grinder hurtig og nøiagtig, vær flink og

adræt, altiid peen og næt; sov ikke for længe om Morgenen, drik med Maade, spørg ikke meget, svar tydelig; Munterhed skader ikke, men vær mild og oprigtig og lad Folk altiid kunne see paa Ham, at Han hører til et godt Huus. Gaae nu kun. (Champagne gaaer).

Ducoutis (sagte): Hvad hun kroer sig!

Florine. Naa, flink, Mester Ducoutis! lad Arbeidet gaae fra Haanden! Gulvtepp t inde i Fanchons Boudoir maa strammes mere — det ene Vindues-Gardin drapperes bedre — Speilene maae poleres, men derfor behøver Han just ikke at ligge sig selv i dem — og det er sandt: det er gaaet i Staa med den ene chinesiske Pagode paa Caminen: den nikker ikke mere med Hovedet.

Ducoutis. Gud bevare's! nikker den ikke mere?

Florine. Nei, den maa sættes istand; Vaserne maae fyldes med Blomster, Kobberstykkerne maae hænges lige, der maa børstes, feies, tørres, gnides, poleres, pustes, blæses, støves af og sættes i Orden! rap sig! rap sig!

Ducoutis. Hu! den Peberqværn giør mig stok døv! (han gaaer ind i Cabinettet).

Tredie Scene.

Florine
(allene).

Nu kommer vor kionne unge Maler nok snart ned. — Fanchon elsker ham, det er jeg vis paa! Men hvem kunde ogsaa lade det være? Nu er det tre Maaneder siden Fanchon overlod ham det ene Værelse oveupaa, og i al den Tiid har jeg aldrig kunnet sove: jeg drømmer bestandig, jeg er undselig, jeg bliver stum: — jeg vil være et Skarn, om jeg kiender mig selv mere. — Ah! der er han!

Fierde Scene.

Edouard. Florine.

Edouard
(har et Migniatur-Portrait i rødt Saffians-Futteral i Haanden).

God Morgen, kiere Florine.

Florine. Tienerinde, Hr. Edouard.

Edouard. Er Din Jomfrue opstaaet?

Florine. Ringet har hun endnu ikke.

Edouard.

Romance.

1.

Hun slumrer under Søvnens Vinger!
Fanchon! Du op maa staae!
Den Stund tilbage Intet bringer,
som Venskab savne maa!

2.

Lad os ei Elskovs Vaar bortdrømme!
vor Ungdomstiid er kort!
Den Glædestime vi forsømme
for evig flygter bort!

3.

Da hævner sig det bittre Minde;
det raaber i vort Bryst;
„Du selv lod Rosenaldren svinde
„og nytted ei dens Lyst!"

Florine. Det skal jeg vist ikke have at bebreide mig, at jeg lader min Rosenalder gaae hen uden at nytte den. Men hvad er det De der har?

Edouard. O, et svagt Forsøg.

Florine. Et Portrait?

Edouard. Som jeg beder Dig at levere Fanchon. Hun har lovet mig at — at vise det til sine Bekiendtere, for at skaffe mig Arbeid. Fanchon har den Godhed at interressere sig for mig.

Florine. Maa man see det?

Edouard (flyer hende Futteralet): Der er ikke meget at see paa det.

Florine (aabner Futteralet): Ih, men det er jo Dem selv!

Edouard. Jeg vilde gierne have viist Din Jomfrue en behageligere Gienstand.

Florine. En behageligere end denne? det skulde De have havt Møie med.

Edouard. Men af alle mine Arbeider er det det, hvori jeg troer, at have lagt meest Udtryk.

For Billedet rigtig at befiele
jeg lod i Tanken Diet dvæle
paa Jordens bedste, yndigste Pige,
som er uden Lige!
See! kan Du Liigheds Træk opdage?
Ligner det ham — oprigtig vær! —
som søger at behage? —

Florine
(med Fiinhed):

Det ligner ham, som elsket er!

O, det er talende! Jeg lover Dem for, at dette Portrait vil skaffe Dem mange Andre at male!

Edouard. Troer Du det?

Florine. Fanchon er ikke den Eneste, som interesserer sig for Dem. Jeg selv — jeg kunde ogsaa skaffe Dem noget at bestille; endnu i Gaar talde jeg om Dem med Madame Duval, en ung Modehandlerske af min Familie, som nylig er bleven givt, og som vil forære sin Mand sit Portrait. Hvormeget tager De?

Edouard. Hm, det kommer an paa Omstændighederne.

Florine. Hvorledes mener De?

Edouard. Af de Personer, jeg holder af, tager jeg aldrig noget. Dig, Florine, vil jeg male, naar Du vil.

Florine. O, nu strax! hvad?

Edouard. Nei, nu ikke. Der er nogen oppe hos mig, som venter paa mig. Vi sees jo altiid en anden Gang, Florine. Glem nu ikke, jo for jo heller, at flye Fanchon Portraitet, og bed hende, sommetider tale om mig.

Florine (sagte): Hun giør ikke andet fra Morgen til Aften!

Edouard. Siig hende, at jeg stoler ganske paa hendes Beskyttelse. —

Florine. Den kan De være vis nok paa.

Edouard. At hun kan giøre mig lykkelig! —

Florine (sagte): O, hvor hun er lykkelig!

Edouard. Og at min Skiebne beroer paa hende allene! Farvel, Florine! (han gaaer).

Florine. Farvel, Hr. Edouard!

Femte Scene.

Florine
(allene).

„Min Skiebne beroer paa hende allene!" — de elsker hinanden, det er tydeligt nok! — Og jeg skal være nødt til at levere hende dette forbistrede — dette søde Portrait! (talende til Billedet): O, Du utaknemmelige, Du ubarmhiertige Menneske! jo, det er en kiøn Commission, Du her har givet mig!

Jeg troer ret Skiebnen mig vil drille,
som saadan holder mig for Nar!
til de Fortrolige at spille
ei allermindste Lyst jeg har!
Jeg skal hans Billed her ubrive!
jeg dølge skal mit Hiertes Ild!

og til en anden maa jeg give
hvad selv jeg helst beholde vil!

(Medens hun synger, ringes der adskillige Gange).

Siette Scene.

Fanchon. Florine.

Fanchon.

Florine! — Florine! — Men kan Du da ikke høre?

Florine. Om Forladelse — jeg havde just noget at bestille, og saa —

Fanchon. Har Edouard været her?

Florine. Ja; nu nylig gik han herfra.

Fanchon. Hvordan? uden at tale med mig?

Florine. De var endnu ikke kommen ud.

Fanchon. Du kunde jo ladet mig vide, at han var her.

Florine. Jeg vidsde ikke —

Fanchon. Du veed da heller ingenting; Du er ret bleven saa underlig —!

Florine. Og De, Fanchon, saa hidsig —

Fanchon. Tilgiv mig, gode Florine! Du veed dog nok, at jeg holder af Dig alligevel.

Florine. Ja, see nu er det Dem selv igien!

Fanchon. Han har ikke talt til Dig — —

Florine. — Om Dem? o, uafladelig!

Fanchon. Har han da ikke skjet Dig noget?

Florine. Jo, det har han ogsaa.

Fanchon. Saa giv mig det da. Du er forskrækkelig glemsom i Dag.

Florine (skjer hende Portraitet).

Fanchon. O! hvor det ligner!

Florine (kiggende Fanchon over Skuldrene): Mig synes dog, han er endnu kiønnere.

Fanchon (ivrig): Ja, deri har Du Ret! deri har Du Ret! (hun tager Portraitet ud af Futteralet). Hvad seer jeg!? en lille Seddel! (hun læser):

Recitativ.

„O, hvilken Fremtiid venter mig!
„Amor at male mig lærte!
„Mit Billede skal følge Dig,
„o, und det Plads tæt ved Dit Hierte!
„Men straf mig aldrig med den Qval,
„at denne Plads det miste kunde;
„thi da den tro Original
„vil sin Copie misunde!"

Florine. I Dag læser De jo ganske fortreffeligt!

Fanchon. O, ja! naar al Skrivt lignede denne!

Han kan sig lige skiønt udtrykke
med Pensel eller Pen i Haand.
Jeg, glædedrukken af min Lykke,
strax fatter Alt med villig Aand!
Man bogstaverer kun med Møie
hvad Hiertet fremmed blev,
men let kan Pigens glade Øie
læse hvad Elskov skrev!

Florine. Hvem skulde troe, at De for et Aar siden ikke engang kunde læse? Og dog er De saa vel lidt af alle de Fornemme. —

Fanchon. Ja, kiere Florine, jeg kan nok søge at efterligne deres Væsen, deres Sprog; men Dannelse lader sig ikke efterligne.

Syvende Scene.

Abbée de L'Attaignant. De Forrige.

Abbéen.

Er det tilladt, deilige Fanchon?

Fanchon. Ah, see der, min gode tykke Abbée! Hvad bringer Dem saa tidlig til mig?

Abbéen.

Vise.

Nys fra en Fastepræken jeg
hurtig mig listede bort!
om saadan Kost jeg skiøtter ei;
den strax mig skræmmer fort!
Jeg sad der som paa Gløder,
smaabanded lidt,
og flyer til Deres Fødder
med Lyst og Appetit!
Hos hende, som enhver har kier,
jeg vil min Suppe tage;
den skal mig herlig smage!
Jeg Tanken vil forjage,
at Fastedag det er.

Jeg er dog velkommen? ikke sandt?

Fanchon. Og det kan De spørge om? Den Mand, som skriver mig alle de skiønne Viser jeg synger paa Boulevarden — den Mand, jeg skylder min hele Velstand: skulde han ikke være mig velkommen?

Abbéen. Regner De ikke ogsaa Instrumentmageren med iblandt de Folk, som De skylder Deres Velstand? Men godt, nu har jeg da inviteret mig

selv; nu maa jeg hen til den tykke Baronnesse, der har bestilt en Gravskrivt over sin afdøde salig Kat. Farvel saalænge, smukke Fanchon! (han gaaer).

Aattende Scene.

Fanchon. Florine. Champagne.

Fanchon
(kalder):

Champagne! — Er Vincent kommen tilbage?

Champagne. Nei, Jomfrue.

Fanchon. Jeg vil ikke kaldes saaledes.

Florine. Det har jeg allerede sagt ham.

Fanchon. Send ham herop, saasnart han kommer.

Champagne. Skal skee, Jom — ja, Fan — ja. (gaaer).

Florine. Der kommer Vincent.

Fanchon. Lad os være allene.

Florine (sagte): Altiid har de to Hemmeligheder sammen!

Niende Scene.

Fanchon. Vincent (i Stads-Livrée).

Fanchon.

Naa, min kiere Vincent, har Du erkyndiget Dig om Posten fra Chambery?

Vincent. Ja, Deres Broder André er endnu ikke kommen.

Fanchon. Og det er dog saa længe siden Du skrev ham til; han kunde allerede have været her; det giør mig ganske urolig. — Du lader til at være træt?

Vincent. Ja, dygtig. Jeg har ogsaa løbet omkring i Morges alt hvad mine gamle Been kan udholde — og næsten mere, troer jeg.

Fanchon (henter ham en Stoel, nøder ham til at sætte sig, og bliver staaende ved Siden af ham). Sæt Dig her.

Vincent. De er altfor god!

Fanchon. Men hvorfor tager Du Dig ikke ogsaa sommetider en Hyrevogn, for at spare paa de gamle Been?

Vincent. Nei, det giør jeg ikke; det var jo at formindske de Summer De har tiltænkt de Trængende. Hvem skulde vel troe, at en simpel Lirespillerinde, denne Fanchon, som man holder for saa letsindig — hvem skulde troe, at hun i Løndom hielper og trøster saamange Ulykkelige?

Fanchon. Kunde jeg da vel giøre et sødere Brug af alt det Guld man øsler paa mine svage Talenter? Du veed, kiere Vincent, at det ee Hændelsen, som har bragt mig i Mode. Paa hine glimrende Aftener, da hele Paris udkrammer al sin Overdaadighed paa Boulevarderne, koppes Folk jo om at stimle

omkring mig; jeg maa over hundrede Gange gientage de Smaaviser, hvis hele Fortienesse bestaaer i en Smule Munterhed. Der er ingen stor Herre, ingen riig Embedsmand, som jo bliver staaende for at høre paa mig. Hver en af Hoffets smukke Damer ønsker at blive besiunget i en af mine Viser. Hver Aften kommer jeg hiem, belæsset med Foræringer af en Værdie, der tidt og mange Gange forundrer mig selv. I Sandhed, min Velstand forekommer mig som en Drøm; men det Brug, Du hielper mig at giøre deraf, forædler dens Kilde, og giver den først sin egentlige Værd.

Vincent. Og jeg, jeg, som har den Glæde at uddele Deres Velgierninger — o, De kunde aldrig have givet mig nogen skiønnere Bestilling! I 25 Aar var jeg Huushovmester hos en fremmed Herre, som havde bosat sig her i Paris. Ved Flid og Sparsomhed havde jeg sanket nogle Skillinger, og vilde nu tilbringe mine gamle Dage i Fred og Ro. Jeg betroede min lille Formue til en Vexelerer, som jeg holdt for en skikkelig Mand — og mistede Alt! De herde tale om mig — gav mig Huusly i Deres ny Hotel, satte mig paa Prøve, og giorde mig omsider til et Velgiørenheds Sendebud.

Duettine.

Vincent.

Ved Brødres Lidelser at lindre
jeg mangen Kummer før forjog;
ak! mine Glæders Tal blev mindre,
da Skiebnen mig hiint Held fratog!

Fanchon.

Lad denne Tanke Dig ei skrække!
let hvor Du kan de Armes Nød!
Du Trøst og Hjelp hver Broder række! —:
o, denne Vane er saa sød!

Begge.

O, denne Vane er saa sød!

Fanchon. Naa? men har vi ellers havt en god Morgenstund?

Vincent. Officiers-Enken har jeg opsporet.

Fanchon. Nu da? o fortæl!

Vincent. Jeg bragde hende de 25 Louisdorer; men det var vel, at De havde ladet mig giøre dette Livrée, som er Mage til Frue Gervilliers; thi havde Enken ikke kiendt Livréet, havde jeg aldrig faaet hende til at tage imod Pengene. Nu anseer hun Frue Gervilliers for sin Velgiørerinde, og velsigner hende ret af Hiertet!

Fanchon. O yppertigt! yppertigt!

Vincent. Men jeg er bange for, at længe gaaer det nok ikke godt med dette Livrée.

Fanchon. Hvorfor det?

Vincent. Frue Gervilliers maa nok have faaet Nys om, at man uddeler Velgierninger i hendes Navn, thi hun har allerede adskillige Gange ladet nogen følge efter mig. Endnu i Morges er jeg bange for, at en af hendes Folk har seet mig gaae herind i Huset, endskiøndt jeg gik adskillige Omveie, for at smutte fra ham.

Fanchon. Saa maae vi herefter vælge et andet Livrée af en bekiendt agtværdig Familie.

Vincent. Det var ikke nok med den ene Skræk; jeg fik endnu en anden i Blodet: jeg kom nu nylig hændelsesviis igiennem den Gade, hvor Urtekræmmer Bertrand boer, han, som De frelsde fra at fallere, og som endnu ikke veed, hvem han skylder sin Redning. Til alt Uheld stod han just i sin Boddør, da jeg gik forbi, og han kiendte mig paa Timen.

Fanchon. Virkelig?

Vincent. Han løb efter mig, fik mig fat, frittede og spurgde, baade med det Gode og det Onde, men det hialp ham dog ikke. Mit Livrée bestyrkede ham endnu mere i den Tro, at det maa være en fornem Familie han har at takke for sin Lykke og

sin Ære. Jeg havde min fulde Hyre med at slippe fra ham!

En Creditor saamangen flyer;
jeg derimod maa smukt undvige
enhver af de Ulykkelige,
hvis Hierters fromme Tak De skyer.
(smilende):
Vil De ei denne Vane lade
Vincent tør ikke vise sig:
thi hvor jeg kommer i en Gade,
man peger Fingre efter mig!

Fanchon. Ja, i saa Fald er jeg rigtig nok lykkeligere end Du: jeg kan lade mig see, uden Frygt for at blive mistænkt, og i Londom nyder jeg ogsaa tidt den Glæde at give Agt paa dem, som ved min Hielp — — Jeg gaaer næsten hver Dag igiennem den Gade, hvor Bertrand boer, og naar han saa staaer i Døren, saa spiller jeg ham et Par Smaastykker paa min Lire, og dem troer han at betale meget gavmildt, naar han trykker mig en halv Livre i Haanden. Jeg tager fieleglad derimod, og saa siger jeg til mig selv: „den Rolighed, der er udbredt over hans Ansigt, den hører mig til! det Smiil, som svæver paa hans Læber, det maa han takke mig for! hans Virksomhed, hans Velstand, hans Munterhed:

Alt det er mit Værk!" — O Gud! hvor dette kan glæde Hiertet! — Men jeg har endnu aldrig seet hans Datter, og jeg har hørt, hun skal være meget smuk.

Vincent. Hun er i Huset hos hans Søster, som boer i Forstaden Saint-Martin.

Fanchon. Hvoraf veed Du det?

Vincent. Af Deres Tapetmager Ducoutis. Han har et godt Die til den lille Pige.

Fanchon. Han? ha! ha! ha! — Ah, der er Hr. Edouard!

Tiende Scene.

Fanchon. Vincent. Edouard.

Edouard.

God Morgen, elskværdige, gode — — Deres Tiener, Hr. Vincent!

Vincent. Iligemaade, Hr. Nabo!

Fanchon. De har allerede giort Dem den Uleilighed at komme her een Gang før i Dag, og traf mig ikke — men jeg skiændte ogsaa dygtig paa Florine!

Edouard. Hvorfor det? Hun vilde ikke forskyrre Dem i Deres Søvn.

Fanchon. Jeg sov ikke, det forsikkrer jeg Dem.

Edouard. Desuden havde jeg ogsaa bestilt Juvelereren til mig. (til Vincent): Min gode Nabo er dog ikke vred paa mig for de fem Spil Dam jeg vandt fra ham i Gaar Aftes?

Vincent. Tabet har jeg glemt; jeg husker blot paa Deres Foielighed! —: i Deres Alder at tilbringe hele to Timer med en gammel Mand! —

Edouard (trykker Vincents Haand): Siig en Ven, kiere Vincent!

Vincent. De vinder altiid fra mig! men det er da endelig sandt nok: i Dam eller Spillet med Damer maa en ung Herre sagtens være stærkere end jeg.

Fanchon. Florine har leveret mig —

Edouard. Siden derom.

Vincent. Jeg gaaer op paa mit Kammer. — Fanchon har intet videre at befale mig?

Fanchon. Jo, forlad mig det! Jeg befaler Dig: at Du skal hvile Dig ud, pleie Dig, giøre Dig tilgode, og huske paa, hvor uyttig Du er mig. Vincent! Mennesker som Du ere en Sieldenhed.

Vincent (hviskende til Edouard): Skulde Hr. Nabo have nogle Dieblikke tilovers —

Edouard. Saa et lille Slag Dam, ikke sandt?

Vincent. Jo, jo! men saa maa De heller ikke bestandig puste saamange Brikker for mig! (gaaer).

Ellevte Scene.

Fanchon. Edouard.

Edouard.

Saa De har faaet mit Portrait?

Fanchon. O! hvad det ligner! —

Edouard. De har lovet mig, at vise det frem.

Fanchon. Ja — jeg — jeg skal — (hurtig): De har talt med min Juvelerer?

Edouard (skyer hende et Portrait). Han var just bleven færdig med Indfatningen af Deres Portrait. — De har skyndet meget paa ham, sagde han mig. — Maaskee var det en Ubeskedenhed at spørge — hvem det er tiltænkt? —

Fanchon. Det tilhører mig ikke mere.

Edouard (urolig): Saa De har allerede givet det bort?

Fanchon (smilende): Jeg maa vel giøre Dem deelagtig i Hemmeligheden!

Til Vennen, til den huldе Lærer,
til ham, som dannet har min Siel,
til Manden, som jeg hylder, ærer,
som ene skaber alt mit Held!
til ham, som giorde dette Hierte

til alle Himmelglæders Hiem,
til ham, som mig at elske lærte —:
hvem kan det være uden Dem!?

(Hun giver ham Portraitet).

Edouard (henrykt): O, saa seer jeg da det skiønne Haab opfyldt, at blive elsket for min egen Skyld! Fanchon! Fanchon! overtyd mig om, at al denne Lykke ikke er et Blændværk! en Drøm!

Fanchon. Nei, Edouard! nei, det er ingen Drøm! Blandt alle dem, som Hændelsen, Moden, og maaskee endnu mere Nysgietrigheden bringe til mig, havde Ingen fundet Veien til mit Hierte: De, Edouard, som ikke har nogen anden Anbefaling end Deres elskværdige Egenskaber, De allene har indskudt mig en Følelse, som jeg stedse før har frygtet, men som jeg nu ophører at frygte — siden det er Dem, som lærer mig at kiende den!

Edouard. Hvorledes? Midt i Overflødighedens Skiød, omringet og hyldet af Alt, hvad der glimrer i Paris og ved Hoffet, er det mig, De har skienket Deres Hierte! mig, en fattig Yngling, som ikke eier andet end sin Kierlighed og sit Smule Talent — (med Eftertyk): thi jeg er dog kun en fattig Kunstner.

Fanchon. Og jeg, hvad er jeg da vel? Fanchon — en Lirepige, slet ikke mere — Lirespillerinden Fanchon!

Romance.

1.

I Savoyen født jeg er bleven;
brav min Fader var, men arm;
saare tidlig Fanchon blev reven
fra sine Frenders ømme Barm.
Fra det Sted med Sorg jeg drog,
hvor min Barndoms Minder spire!
Al den Riigdom jeg medtog
var mine Viser, femten Aar, mit Haab og denne Lire.

2.

Græd, Fanchon! græd kun, Du Arme!
langt fra Hiemmet, uden Trøst!
Hvo vil venlig sig forbarme?
Hvo vil rores ved Din Røst? —

Edouard.

Her i mine kielne Arme,
her Du skulde fundet Trøst,
da Fanchon fra Hiemmet drog
hvor Din Barndoms Minder spire,

og ei anden Skat medtog
end Dine Viser, femten Aar, Dit Haab og denne Lire.

Fanchon.

3.

Femten Aar — og Trang og Farer! —:
med mit Rygte drev man Spot.
Jeg stod fast, trods alle Snarer:
mine Sange gav jeg blot.
End min Barm slaaer fro og let!
Uskylds Lilljer end den zire;
ei paa Veien blev jeg træt
ved mine Viser, femten Aar, ved Haabet og min Lire!

Edouard (med Ild): Indtagende Skabning!

Fanchon. Den Overflødighed, som omgiver mig, og som man vænner sig til, uden selv at ville det, har, Gud være lovet! ikke forandret mit Hierte. Lykken har banket paa min Dør; jeg tillod den at komme ind og overvælde mig med sine Velgierninger, men kun paa det Vilkaar, at den aldrig maatte fordærve den Smule Godt, som der maaskee kan være ved mig.

Edouard. Dengang den overøsde Dem med sine Gaver, hørde den op, at være blind. Hvem fortiener vel bedre Velstand end De? O, Fanchon! De forstaaer at være riig.

Fanchon. Jeg nægter det ikke: at give er mig en sød Glæde! — hvad siger jeg? nei, jeg giver ikke: jeg deler! Ved at uddele det, Hændelsen ødslede til mig allene, mellem saamange andre gode Siele, forekommer det mig, som at jeg blot paa en Maade aflægger dem Regnskab for mine Indtægter.

Edouard. O, jeg veed de Ærinder De lader Vincent forrette!

Fanchon. Hvem har sagt Dem —?

Edouard. De understøtter Huusfædre, Kiøbmænd, Kunstnere —

Fanchon (med Vægt): Kunstnere? — Jeg giør langtfra ikke det for Kunstnerne, som jeg gierne vilde; der gives somme af dem, som man Intet tør tilbyde. Og De maa dog tilstaae mig, at der er Tilfælde, hvori forsinket Betaling — undertiden — kan sætte Kunstneren — i en øieblikkig Forlegenhed — og skulde en Veninde da ikke kunne have Ret til —?

Edouard. Jeg forstaaer Dem, og takker Dem! men jeg forsikkrer Dem: jeg trænger til Intet.

Fanchon. Men en Kunstner behøver dog saameget; han har tusinde nødvendige Udgivter; — og desuden har De selv sagt mig, at De har hverken Forældre eller Frender, der understøtte Dem. —

Edouard (forlegen): Det er vel saa; men med Arbeid og Sparsemhed —

Fanchon. Naa, Edouard, siden De da slet intet vil modtage af Fanchon, saa maa De i det mindste tillade hende, at bære sig ligedan ad med Dem.

Edouard. Hvorledes det?

Fanchon. Jeg haaber De vil aldrig tale om Leien for det Værelse De beboer i mit Huus? det kan De dog ikke afslaae mig?

Edouard. Velan! jeg tager derimod.

Heid den Mand, som ved Din Side
kan henvandre Livets Fied!
sødt hans Bane vil henglide,
lykkelig ved Kierlighed.
Kunde jeg den Hindring hæve,
som i Veien for os staaer,
Skiebne! Du mit Blod kan kræve:
jeg gav Verdenen derfor!

Fanchon. Hvilken Hindring mener De? —

Edouard (sagte): Ah! jeg glemmer mig!

Fanchon. Hvor tidt skal jeg sige Dem: jeg er ikke andet end Lirepigen Fanchon!

Tolvte Scene.

Florine. De Forrige.

Florine
(ilsom):

O, min Gud! har De ikke hørt —?

Fanchon. Hvilket?

Florine. En prægtig Equipage, som holder herudenfor, en Bion sterpige, som skriger, en Kudsk, som bander, en Herre, som skoggerleer, kort at fortælle: en Morgenvisit af Hr. Sainte-Luce!

Fanchon. Den Fusentast! de unge Husarofficierer ere gode at kiende.

Edouard. Jeg gaaer.

Fanchon. O nei, bliv! jeg vil forestille Dem for ham. (Man hører Sainte-Luce lee udenfor).

Florine. Der har vi ham lyslevende!

Trettende Scene.

De Forrige. Sainte-Luce (med en Rose i Haanden, og efterfulgt af en Tiener med en heel Kurv fuld af Blomster).

St. Luce
(til Tieneren):

Strøe Blomster allevegne! — (til Fanchon): God Morgen, Deiligste blandt alle Deilige! — (til Tieneren): Her Nelliker og Lakøier! — (til Fanchon): Hver Dag bliver De smukkere og smukkere! — (til Tieneren): Her Jasminer, og især Roser, o Roser i hver en Krog! (til Fanchon): Hvordan gaaer det?

Fanchon. Meget godt, Sainte-Luce! men sig mig, for Himmelens Skyld: hvor har De plukket denne Mængde Blomster?

St. Luce. Men tilkommer ikke mig, men min Kudsk. (til Tieneren): Vent mig nede ved Vognen. (Tieneren gaaer). Jeg kommer i min Phaeton med mine to Engellændere for — ah! charmante Dyr! men vilde, vilde som bare Fanden! Jeg er rasende forelsket i dem! I det jeg kiører ind af Deres Port; og just sidder og tænker paa en snurrig Tildragelse, som jeg ret strax skal fortælle Dem, mærker jeg, at Vognen standser — jeg kigger ud — og hvad seer jeg? —: en nysselig lille Blomsterpige! en sand Engel!

Edouard. Jeg kiender hende.

St. Luce (seer paa Edouard): Saa?

Fanchon. Nu? videre.

St. Luce. Hun græd; det var Taarer, der giorde de Øine, der fældede dem, endnu smukkere! — Et af de forbistrede Hiul paa min Vogn havde taget fat —

Fanchon (ivrig): Og Pigen var kommen til Skade?

St. Luce. Nei, Hiulet havde blot væltet hele Pigebarnets vellugtende Varelager! De begriber vel, at jeg springer ud af Vognen som en Lynild, troster den lille grædende Engel, og betaler hende tre Gange saameget for Blomsterne, som hun forlanger. Min Tiener maa skrabe dem sammen i en Kurv, og som et Sendebud fra Flora, kommer jeg her og offrer hendes Hauges Prydelser til Venus. (Under denne Replik har Florine ordnet Blomsterne i to Vaser, medens hun bestandig lytter efter Samtalen).

Vise.

1.

Hun Blomsterne mig giver;
af alle Slags der er.
En Rose vaer jeg bliver:
mig synes, Dig jeg seer.
Jeg Haanden strax udstrækker,
og iler til Dig hen;
see her, jeg henrykt rækker
Dig selv Dig selv igien!

(Han leverer Fanchon den Rose han har i Haanden).

2.

Ja, Rosen er Dit Billed:
som Du paa Ynder riig!
kun Skade, den har stillet
en Tornevagt om sig!
dens Stik afpræsser Taarer:
det Du ei giøre maa!
vær Rosen, som ei saarer,
for hiin at overgaae!

Fanchon (smilende): Altiid en eller anden elskværdig Daarskab! — Florine! mit Toilet.

Florine. Nu gaaer jeg.

Fanchon. Men den anden Tildragelse De talde om, St. Luce?

St. Luce. Ja, den slaaer ind i det pathetiske Fag. Nu skal De høre. —

Fanchon (til Florine, som er bleven staaende og lytter efter): Er Du endnu ikke gaaet?

Florine. Jo, for længe siden! (sagte): Jeg maa da heller slet ingenting høre, jeg. (hun gaaer).

Fiortende Scene.

Edouard. Fanchon. Sainte-Luce.

St. Luce.

Præsidenten, den tykke Prior, Commandeuren

og jeg havde os i Nat et ganske guddommeligt Partie i mit petite-maison i Forstaden Saint-Martin — hvor det, par Parenthes, er en reen Umulighed at faae Dem til at komme engang, smukke Fanchon! — Vi levede, som vi da altiid pleier, meget tarveligt, og forføiede os hiem ved god borgerlig Tiid, imellem Klokken 6 og 7 i Morges.

Fanchon. Ganske rigtig: ved god borgerlig Tiid! Jo, det er et meget opbyggeligt Levnet!

St. Luce. I det jeg kiører igiennem et afsides Stræde, hører jeg et Skrig. Jeg seer en ung Pige slæbes af et Par Tienere hen til en Vogn. Jeg lader strax min Kudsk holde, angriber de Uslinger tilligemed mine Folk, og bemægtiger mig Pigen, som besvimer. Hvad var nu her at giøre? — en syttenaars Glut, smuk — som De! — Jeg havde ikke et Dieblik at giøve bort — præcis Klokken aatte skulde jeg være hos min Onkel, Ministeren! — mit Petite-maison var neppe hundrede Skridt fra Stedet: Konen, som har Opsyn dermed, er baade skikkelig og taus; til hende overgiver jeg min smukke besvimede Glut, og derpaa i fuldt Fiirespring til min Onkel!

Edouard. De veed ikke den unge Piges Navn?

Fanchon. Og lod hende —?

St. Luce. — Blive hos Konen i den yndigste Afmagt af Verden! Efterat jeg nu havde ønsket

min Onkel god Morgen, og bildt ham ind, at jeg havde sovet som en Steen den hele Nat, vilde jeg strax igien tilbage til Forstaden Saint-Martin, for at erkyndige mig om min Ubekiendte, og bringe hende hiem til hendes Familie, hvis det var hendes Onske, da i det samme Baron Forcebrune lader sig melde hos mig. —

Edouard (glemmende sig): Ham har jeg ofte seet.

St. Luce. Ah! Herren kiender ham?

Edouard. En af de ryggesløseste Forførere ved hele Hoffet!

St. Luce. Ham var det netop, der havde ladet mit Pigebarn føre bort. Han havde kiendt mig, vævede en Hob dumt Tøi, jeg giorde lidt Nar af hans Eventyr, han blev stødt, og — (han seer paa Uhret): om en halv Time mødes vi i Vincennes-Skoven.

Edouard. De tager derud ganske allene, min Herre?

St. Luce. Min Sabel ligger nede i Vognen.

Fanchon. Og den stakkels Pige blev ene tilbage — i Deres Petite-maison?!

St. Luce. Men, for Pokker! hvor skulde jeg vel giøre af hende?

Fanchon. Kunde jeg ikke lade hende bringe herhiem til mig?

St. Luce. Bravo! det gaaer an! (han tager en Tegnebog frem, og skriver paa et Blad med Blyant). Blot to Ord til min Huusforvalter, saa lader han hende følge med Deres Bud.

Femtende Scene.

De Forrige. Florine og Champagne.

(De bringe et Natbord. Fanchon sætter sig ved det, og Florine friserer hende).

Fanchon
(til Champagne):

Gaae op til Vincent, og siig, jeg ønsker at tale med ham.

St. Luce. Jeg beder Dem: lad mig allerførst faae lidt Frokost; jeg slaaes aldrig fastende.

Florine og Champagne (sagte): Slaaes!?

St. Luce. Blot en Bid Brød! jeg har Hastværk.

Fanchon (til Champagne): Gaae. — Men det er sandt, Hr. Ritmester, jeg maa her have den Ære at forestille Dem Hr. Edouard, den elskværdige unge Maler —

St. Luce. — Som De har talt til mig om. (sagte): Det er et vakkert ungt Menneske. (høit):

Min Herre, det glæder mig at giøre Deres Bekiendtskab.

Edouard. Jeg paaskiønner Æren af Deres. (til Fanchon): Det er dog Synd, saaledes at skiule det skiønne Haar!

St. Luce. Det er reent ubarmhiertigt! — og saa slet ingen anden Hovedpynt end et simpelt Tørklæde —

Edouard. — Som dog klæder hende fortryllende!

St. Luce. Og denne Stads kalder De? —

Fanchon (smilende): En marmotte, min Herre: jeg putter mig i Skiul ligesom mit Murmeldyr.

Champagne (bringer en Karaffel Viin og et Glas samt Brød paa en Tallerken, slytter en Gueridon frem til Sainte-Luce, og gaaer ud igien).

Edouard.

Romance.

I.

Du ei den laante Pryd behøver:
Naturen selv Dig skienked Alt!
Naar Kunst med Sandhed Styrke prøver,
da gaaer det Kunsten galt.

Du følde Armods Vægt Dig trykke,
og dag Din Siel blev reen som Snee:
hvormange ønsked ei til Smykke,
Fanchon, Din Negligé!

2.

Dit Øie kan enhver fortrylle!
med Amor selv Du staaer i Pagt!
Din Uskyld maa hvert Hierte hylde,
som ærer Dydens Magt.
Dit Smiil kan overvinde Helte:
et Blik fra Dig, strax segne de!
Cythere laande Dig sit Belte
Fanchon, til Negligé!

St. Luce (skienkende sig fuldt Glas): Det unge Menneske har megen Forstand!

Fanchon (tager sin Overkiole af, og staaer nu i Savoyardinde-Dragt).

St. Luce, (medens Fanchon for Speilet retter paa sin Paaklædning): Den Skionnestes Skaal!

Edouard (til Fanchon): Saa tak dog for Skaalen!

St. Luce (betragtende Fanchon): Dens Skaal, som hver Morgen er min første Tanke!

Edouard (sagte til Fanchon): Saa gaaer det ham som mig.

Fanchon (smilende): Tænker De ogsaa, St. Luce?

St. Luce, (som just har tømt sit Glas): Sommetider, men aldrig naar jeg er hos Dem.

Edouard. Det troer jeg nok: saa har Hiertet saameget at bestille, at Forstanden maa blive erkesløs.

St. Luce (sagte): Det unge Menneske har en Maade at udtrykke sig paa — (høit): Men det er paa Tiden, at jeg maa til Vincennes-Skoven. Jeg pleier aldrig at være den Sidste paa Pletten.

Edouard. De har ingen Secondant?

St. Luce. Nei; hvorfor?

Edouard. Jeg har allerede sagt Dem, at jeg kiender Deres Modstander; han kommer sikkert ikke allene.

St. Luce. Skal jeg derfor have Følgeskab som en Reconvalescent?

Edouard. Hr. Ritmester, Mod og Forsigtighed lade sig ret godt foreene.

St. Luce. De har Ret; men nu er det for sildigt. Hvor skulde jeg nu i en Hast finde En — (sagte): Men — hvorfor ikke? (høit): Min Herre, vil De bevise mig den Ære at være min Secondant?

Edouard. Jeg skal strax hente min Kaarde.

Florine (sagte): Hans Kaarde!

Fanchon. Men, Edouard, betænker De — ?

Edouard. Hr. Ritmesterens Tilbud er mig altfor smigrende til at jeg ikke skulde modtage det.

Florine. Ja, Hr. Edouard, men sommetider maae Secondanterne ogsaa slaaes.

Fanchon (med Sindsbevægelse til Edouard): Hvordan? De vil alvorlig? —

St. Luce (spøgende): Ah, jeg skal nok bringe Dem ham uskadt tilbage.

Edouard (med Værdighed): Jeg haaber ogsaa, min Herre, at jeg skal bringe Dem uskadt tilbage.

Duet.

Edouard.

Du, hulde Pige! ei maa bæve;
ei Taarer mørkne Øiets Glands!

St. Luce.

Naar Skiønheds Suk for os sig hæve,
da rækker Seiren os sin Krands.

(han rækker Edouard Haanden).

Kom! frøe vi vende skal tilbage!
Afsted, min slinke Secondant!

Edouard
(med Vægt):

Velan! — og naar vi Sværdet drage,
en Ven maaskee vi Begge fandt!

Begge
(gientage de to sidste Linier og gaae ud Haand i Haand).

Florine. Den Hr. Husar kunde ogsaa gierne have blevet borte!

Sextende Scene.

Fanchon. Florine. Vincent (i graa Klædning).

Vincent.

De har ladet mig kalde. —

Fanchon (i Sindsbevægelse): Ja, kiere Vincent; jeg vilde bede Dig — (hun flyer ham Sainte-Luces Seddel). Der. Vær saa god at gaae til Forstaden Saint-Martin, opsøg Hr. Sainte-Luces Petite-maison. —

Vincent. De sender mig til hans Petite-maison!?

Fanchon (sagte): Det gielder om, at redde en ung Piges Ære.

Vincent. Jeg gaaer.

Florine (sagte og lyttende): En ung Pige, sagde hun!

Fanchon. Du foreviser denne Seddel, og bringer saa Pigen her hiem, ind i det Værelse. —

Florine (sagte): Hvad er dog det for Hemmeligheder? —

Fanchon. Og der bliver Du hos hende, indtil jeg kommer tilbage fra Tempel-Boulevarden. Tag en Vogn, skynd Dig: det gielder om en god Handling.

Vincent. Forlad De Dem paa mig. (han gaaer).

Syttende Scene.

Fanchon. Florine.

Florine.

Den stakkels gode Hr. Edouard! om han nu maatte betale Gildet!

Fanchon (stedse i megen Sindsbevægelse): Min Lire.

Florine. Jeg seer livagtig to forbistrede nøgne Kaarder! —

Fanchon (med stigende Angest): Hører Du ikke? —: min Lize.

Florine (bringer den, og hænger hende Baandet over Skuldrene): I Dag vil Fanchon ikke være saa munter paa Boulevarden som hun pleier.

Fanchon (som før): Hvorfor det, Mamsel?

Florine. Fordi — fordi der hører saa lidt til, at faae Livet af et skikkeligt Menneske!

Fanchon (som før): Mine — mine Handsker. —

Florine (tager dem paa Nathordet). Her ere de. — De er lykkelig, at De kan være saa rolig!

Fanchon (tager i sin Urolighed Handskerne galt paa). Hvorfor skulde jeg ikke være det?

Florine (sagte): Jeg qvæles!

Fanchon (synkende sine Taarer): Jeg holder det ikke ud!

Attende Scene.

De Forrige. Champagne. Bertrand. Augustin. Ducoutis.

Champagne
(kommer først ind):

Her er en evig Raaben og Skrigen paa Mester Ducoutis! Mester Ducoutis!

Ducoutis (iler ud af Cabinettet med en Fierevinge i Haanden): Her er jeg! Hvad vil I mig? Ah, det er Papa Bertrand, min tilkommende Svigerpapa!

Fanchon (sagte): Urtekræmmeren Bertrand! skulde han have faaet at vide, at det er mig —?

Bertrand
(kommer aandeløs ind):

Ak! min Datter har jeg mistet! —
Ak! en Ransmand sig har dristet! —
(til Ducoutis):
Viid: Din Kiærest — viid: mit Barn —
Vi maae Larm for Retten giøre —
raabe, klage an det Skarn! —

Augustin.

Hvad! min Kiærest at bortføre!? —

Fanchon
(sagte):

Det vist være maa Adéle! —

Ducoutis
(til Bertrand, som rusker i ham):

Hei, Gevalt! Vil I mig qvæle?

Hvad! min Brud i fremmed Vold!
Hvad? naar? hvor? hvem? hvad? hvor? —
naa?!
Jeg af Angest bliver kold! —

Bertrand
(ganske modfalden):

Ak! det gaaer mig ligesaa!

Ducoutis.

Svigerpapa! brug Jeres Stok!
Der I staaer ret som en Blok!
Bliv dog varm!
giør Allarm!
Skaf os hende!

Bertrand
(vil trække ham med sig):

Kom da med!
lad os rende!

Ducoutis
(giør Modstand):

Ei et Fied!

Augustin
(rask):

Ha! jeg hende skal beskiærme!

Ingen hende skal fornærme!
Adéle! jeg befrier Dig!

Ducoutis.

Og jeg med hende giøter mig!

Fanchon (sagte): Det maa sikkert være den Pige Sainte-Luce talde om.

Bertrand (til Ducoutis): Kom dog selv med, siger jeg!

Ducoutis. Nei, hierte Svigerpapa! Det bliver Jeres Sag! Jeg slytter ikke en Fod!

Bertrand. Men —

Ducoutis. Som sagt: ikke af Pletten! Og jeg har desuden Arbeid her, Hastværks Arbeide. Gaae kun uden mig! gaae kun uden mig! sæt efter Jomfrutyven, og skaf mig min Kiæreste tilbage!

Florine. En fyrig Elsker!

Bertrand. Det siger jeg med! Min Søster bragde mig denne grøsselige Tidende, og saa løb jeg strax hiem til Dig; men saa mødte jeg Augustin, der fortalde mig, at Du arbeidede her —

Ducoutis. Naturligviis er det en Sag, som ingen tager sig nærmere end jeg; men maaskee —

Fanchon (til Bertrand): Vær rolig, kiere Ven! — hvem veed —?

Bertrand (til Fanchon): Ak, kiere Jomfrue! var denne sørgelige Hændelse ikke indtruffen, saa priisede jeg mig just i Dag saa heist lykkelig, thi jeg var omsider paa Vei til at opdage en Person, som i Fior frelsde baade min Ære og mit Liv.

Fanchon. Deres Ære og Liv?

Bertrand. Ja, ved at hielpe mig med en betydelig Sum Penge.

Fanchon (sagte): Han kiender mig ikke.

Bertrand. Hvor kan man dog ville dølge sig, naar man er saa ædelmodig! For at erfare hendes Navn vilde jeg give — ! — Men nu, nu kan jeg ikke tænke paa andet, end min Datter!

Augustin (iilsom og utaalmodig): Men derfor maae vi heller intet Dieblik spilde! kom, Morbroder, kom!

Fanchon (holdende Bertrand og Augustin tilbage): Jeg siger Dem endnu engang: jeg haaber De kan være fuldkommen rolige.

Bertrand. O, troer De virkelig?

Final.

Fanchon.

Vi skal Adèle finde!
det Løvte tør jeg give;

en ædel Hæderesmand
skal hendes Hævner blive!

Augustin, Ducoutis, Bertrand.

Jeg føler alt min Kummer svinde!
Vi aldrig nok Dem takke kan!

Bertrand.

Jeg skal til min Barm min Datter trykke;
o, hvilken Lykke!

Augustin.

Min Piges Baand jeg kiæk sønderbryder:
den Tanke fryder!

Ducoutis
(halvsagte):

Naar kun for Prygl jeg vidsde mig sikker,
jeg slaaer og stikker!

Fanchon og Florine.

Haab: en Yngling vil opdage
hvorhen Roveren tog sin Fart.
Ja, hun komme vil tilbage
snart, snart!

Sammen:

Bertrand, Augustin og Ducoutis.

Sammen:

Bort! det nytter ei at klage!
rask afsted! med hurtig Fart!
Ja, vi hende faae tilbage
snart, snart!

(Alle gaae. Mandfolkene først. Florine gaaer ind i Sidekammeret, efter at hun ved Tegn har besvaret adskillige Befalinger, som Fanchon paa samme Maade giver hende).

Ende paa første Act.

Anden Act.

Samme Decoration.

Første Scene.

Florine
(allene).

Klokken er allerede over Eet, og endnu hører vi intet fra dem! — Jeg kan ikke tænke paa andet end Edouard! — Mon han har slaaedes? — o ja! han har ganske vist slaaedes! — Skulde han være saaret? — og jeg er ikke tilstede, før at jeg dog i det mindste kunde hielpe ham en Smule! — De forbistrede Dueller! — Var jeg Konge, jeg veed nok, hvad jeg skulde udgive for en Forordning! —;

Vise.

1.

Hør, hvad Cupido her gientager:
Han reent forbyder enhver Duel! —:
Kun for Eders Elskte Kaarden drager!
for hende kun slaaer hinanden ihiel!
Dog, da slig Kamp ei bringer Vinding,
stil derfor Eders Tørst efter Blod!
og spaarer Eders dierve Mod!
Naar I med Amors Pile skod,
snoes Elskovs Myrthe om Jer Tinding!

2.

Ei Saaret af Amors Piil kan smerte:
det vækker i Sielen himmelsk Lyst!
I Glæde svømmer Pigens Hierte,
og mægtig svulmer det unge Bryst:
I Londom hviskter hun saa tyst:
„jeg kiendte aldrig større Lyst
„end den, som Kierlighed mig lærte!"

Men jeg hører nogen! — Skulde det være Edouard? — Nei — ak nei! det er kun Vincent; — han har en ung Pige med sig; — vist hende de før talde om! — Det maa jeg have at vide!

Anden Scene.

Vincent. Adéle. Florine.

Vincent.

Kom De kun herind, lille Jomfrue, og vær ikke bange.

Florine (sagte): Det er ret et kiønt lille Ansigt.

Adéle. Hvor har De bragt mig hen?

Florine. De er her hos den smukke Fanchen.

Adéle. Fanchon? — den Lirespillerske, jeg saa tidt har hørt tale om?

Vincent. Og som De nu vil lære at kiende.

Florine. Med Tilladelse: hvem er Jomfruen? hvor kommer Jomfruen fra? hvad Godt vil Jomfruen?

Adéle. Jeg vil neppe kunne svare Dem; jeg er endnu saa forvirret over en Tildragelse —

Florine. Saa De har havt en Tildragelse, lille Jomfrue?

Adéle. Ak ja! jeg blev pludselig reven ud af min gode Tantes Arme!

Vincent (tager Adéle ved Haanden): Kom nu og følg med mig.

Florine. Hvor fører De hende hen, Monsieur Vincent?

Vincent. Derhen — hvor jeg har faaet Befaling, at føre hendt.

Florine. Hvad! Saa faaer jeg da ikke engang at vide, hvem Jomfruen er?

Vincent. Ih jevist! hvorfor ikke det?

(i en hemmelighedsfuld Tone):

Jeg Hende alting vil sige —
men tavs jeg haaber Hun er! —:
en lille vakker Pige
Hun seer i Jomfruen her.
Et Barn, som Himlen velsigner
med Ynde i Blik og Gestalt;
og ei de Folk hun ligner,

(med Vægt):

som vil opsnuse Alt!

(Han gaaer ind i Cabinettet, og lukker Døren i Laas efter sig).

Tredie Scene.

Florine (allene).

Det er ret en gammel Knurrepotte! Men jeg

veed dog hvad det er: — denne unge Pige — den gamle Urtekræmmer, som for kom her saa hæsblæsendes — Fanchon, som gav ham Haab om, at skaffe ham hans Datter igien — denne Pige er Urtekræmmerens Datter, det giver jeg min Hals paa! — (hun raaber ved Døren): Saa De vil have Hemmeligheder for mig, Hr. Vincent? tag De Dem i Agt, at jeg ikke giætter alleting alligevel! Jeg er Kammerpige, og af de Fiffige oven i Kiøbet!

Fierde Scene.

Florine. Abbée de L'Attaignant.

Abbéen,
(som har hørt Florines sidste Ord):

God Morgen, fiffige Kammerpige!

Florine. Ah, see, Hr. Abbée de L'Attaignant!

Abbéen. I egen tykke Person!

Florine. Altiid frisk og vel.

Abbéen. Som sædvanlig!

Florine. Berømt Visedigter —

Abbéen. Man er jo bleven enig om, at holde min Munterhed for Genie.

Florine. Og en Mand, som heller ikke er bange for at tømme sit Glas.

Abbéen. Var jeg vel ellers Poet? — Men hvor er Fanchon? endnu paa Tempel-Boulevarden?

Florine. Hun kommer vist snart.

Abbéen. Hun venter mig jo dog til Middag?

Florine. Det forstaaer sig! men De er kommen tidlig.

Abbéen. Jeg vilde vide Fortegnelsen baade paa Retterne og Giæsterne.

Florine. I Dag kommer her ikke stort Selskab.

Abbéen. Desbedre!

Drikkevise.

I.

De store Cirkler som Pesten jeg hader! —:
fra dem flygter Glædens og Rankernes Fader;
med Stierner og Nøgler der giøres Parade,
og Ceremonien giør Glæden til Jis!
Man sidder paa Stads for de rygende Fade
og glemmer at drikke paa Fædrenes Viis.
Man leer uden Vid — man skiæmter — og gaber!

Man sidder sig træt!
Man kieder sig mæt
til selv Appetitten man taber!

2.

Jeg holder meest af en brodetlig Kiæde;
kun der trives ægte, venskabelig Glæde!
Nær Pigen, og Vennen, og Flasken jeg sidder:
hver Time for mig er da knap et Minut!
Ved Vid og ved Spøg hele Natten henglider!
man klinker for hver en fortryllende Glut!
Vi Daarskabens Gud til Gildet indbyde;
han til vor Dessert
har bragt sin Couvert,
og Venus og Bacchus os fryde!

Florine. Bravo! allerkiereste! — De kommer ret beleiligt, for at muntre os lidt, thi vi ere saa bedrøvede i Dag, at vi veed ikke selv, hvor vi vil gahen.

Abbéen. Bedrøvelse her i Huset? det er noget splinternyt!

Florine. Aa, der et hændet saameget: en Bortførelse, en væltet Blomsterkurv, en Duel, et Portrait, et smukt ungt Menneske som Secondant, en untrøstelig Blomsterpige, en Hemmelighed — kort sagt: en heel Roman!

Abbéen. Hvad er al den Snak Du der siger?

Florine (hviskende): Der inde i Cabinettet er der en ung Pige indelukket.

Abbéen. Saa? en ung Pige?

Florine. Som er smuk — og ikke selv veed det!

Abbéen. Det er en Raritet!

Florine. Uskyldigheden selv!

Abbéen. Kan man ikke faae det Vidunder at see?

Florine. Døren er i Laas.

Abbéen. Maaskee kunde man titte igiennem Nøglehullet. (han kigger).

Florine. Fy! hvor kan man nu være saa nysgierrig? Seer De noget?

Abbéen. Ikke andet end et Mandfolk; — ah, det er Vincent.

Florine. Ganske rigtig! han er der med.

Abbéen. De taler sammen.

Florine. O, kan De høre hvad de siger?

Abbéen. Ikke et Ord. — Ah, nu seer jeg det uskyldige Pigebarn; — hun seer noget udannet ud. —

Femte Scene.

Fanchon. De Forrige.

Abbéen
(endnu stedse liggende):

For Resten kiønne Dine — Læber som Rosenknopper! — men hvorfor er hun allene derinde med den gaamle Vincent?

Fanchon (i det hun slaaer ham paa Skulderen, hvefterat hun har givet Florine Tegn til at være stille): Det er just min Hemmelighed, Hr. Abbée!

Abbéen. Ah, er De der, deilige Fanchon?! velkommen tilbage!

Fanchon (lader Florine tage sin Lire, og kaster sig paa Divanen). Endnu ingen kommen tilbage fra Vincennes-Skoven, Florine?

Florine. Ak! nei.

Fanchon. Min Broder er heller ikke kommen?

Florine. Endnu ikke.

Fanchon. Jeg begriber slet ikke, hvordan det gaaer til.

Florine. Men den unge Pige er derinde. —

Fanchon. Saa Du har seet hende?

Florine. O ja, og jeg giættede mig strax til —

Fanchon. Lad os være allene.

Florine (sagte): Jeg døer dog engang af Nysgierrighed! (hun gaaer ud).

Siette Scene.

Fanchon. Abbée de L'Attaignant.

Abbéen.

Hvad Pokker fattes Dem?

Fanchon (terrer sin Pande; med beklemt Røst): Det er saa varmt —

Abbéen. De synes urolig?

Fanchon. O nei, vist ikke, kiere Abbée.

Abbéen. Vist ikke, siger De? Jo, forlad mig det: noget er der paa Færde. De, som ellers aldrig er bedrøvet — uden over Andres Sorger. —

Ha! jeg den hele Ting kan giætte! —:
det er en lille Amourette;
den gamle Fader bruger Magt;
Du Pigebarnets Sorg vil lette,
ved omt at knytte Elskovs Pagt.
Du viser hende Pligtens Bane,
Du skiærmer Dyd og Kierlighed;

(smilende):

Fanchon! det er Din gamle Vane!

Man veed Besked! man veed Besked!

Fanchon. Det er sandt, kiere Abbée: har De husket paa at bringe mig Stropherne til den nygivte Marschalinde af Villancourt?

Abbéen. Toldforpagterens Datter? Den lille Glut har længe drømt om Glands og Høihed: nu er hendes Drøm da gaaet i Opfyldelse.

Fanchon. I Aften kommer hun første Gang paa Boulevarden, for at giøre Opsigt med sit ny Livrée og sin glimrende Equipage.

Abbéen. Jeg har kun sex Vers tilbage.

Fanchon. Sex Vers? o, skriv dem endelig førend vi gaaer til Bords.

Abbéen. Spiser Ritmester Sainte-Luce med?

Fanchon (urolig): Jeg troer ja.

Abbéen. Og den unge Maler?

Fanchon (sukkende): Edouard, mener De?

Abbéen. Ja; jeg holder meget af ham — og De haader ham just heller ikke! Kommer han her virkelig?

Fanchon (som før): Jeg haaber det!

Abbéen. Min Gud! hvad De er i megen Sindsbevægelse?

Fanchon. Visen, Hr. Abbée, Visen!

Abbéen. Fanchon! Fanchon! hvor har De giort af Deres Munterhed?

Fanchon. Jeg beder Dem: lad mig faae Visen. Gaae ind og skriv den her i mit Boudoir.

Abbéen.

Apol! o, kom, og fyld mit Glas!
mig Helicon berøse!
hiint Boudoir er mit Parnas,
og Du, Fanchon, min Muse!
Begeistret alt jeg føler mig;
afstad paa Pegasus jeg traver!
men, naar jeg Rimet fundet haver,
maaskee Fornuften pakker sig!

(Abbéen gaaer ind i Fanchons Boudoir; hun lukker i Laas efter ham, og gaaer hen og banker paa Cabinetsdøren ligeoverfor).

Syvende Scene.

Fanchon. Vincent. Adéle.

Fanchon.

Det er mig, Vincent! luk op.

Vincent (til Adéle): Kom, lille Jomfrue.

Adéle (neiende): Madame —

Fanchon. Siig mig: er De en Datter af Urtekræmmer Bertrand?

Adéle. Ja, Madame.

Fanchon. Jeg tager hiertelig Deel i Deres Vanheld. De ee bleven mig anbefalet af Deres Befrier, Ritmester Sainte-Luce.

Adéle. Jeg længes saameget efter at see ham igien.

Fanchon (sagte): Jeg ligesaa!

Adéle. Hvor er han henne, Madame?

Fanchon. Han er i dette Øieblik ude at slaaes med Deres Ranesmand.

Adéle. O, han er tigtig alltfor artig!

Vincent (til Fanchon): Hun er tilgavns naiv.

Aattende Scene.

De Forrige. Florine.

Florine
(aandelos):

Nyt! Nyt! en heel Pose fuld! Hr. Edouard —

Fanchon (fyrig): Hvad han?

Florine. Han er frisk og vel! frisk og vel!

Fanchon. Hvoraf veed Du —?

Florine. Ih, nu sprang han jo ud af Vognen.

Vincent. De taler om Hr. Edouard —

Florine. Der ere de begge to!

Niende Scene.

De Forrige. Sainte-Luce og Edouard (komme ind Haand i Haand).

Sainte-Luce.

Ei længer Du i Angest svæve:
vi stred for Ret, og Seier vandt!
den frække Ransmand saae vi bæve,
og sin fortiente Løn han fandt.
Men troe dog ei, at Ærens Glands
for mig har høiest Værd;
thi kierere end Seirens Krands
(pegende paa Edouard):
den Ven jeg fandt mig er!

Fanchon (med Øinene hæftede paa Edouard): O, mine Herrer — nei, De kan ikke forestille Dem den Glæde jeg føler over at see Dem igien!

St. Luce (sagte til Edouard): Glæden gielder Dem, Hr. Oberst!

Edouard (sagte): Stille. (høit): Vi vidste, at De var bekymret for os — og vi deelde Deres Bekymring.

St. Luce (bliver Adéle vaer): Seer jeg ret? — er det ikke den unge Dame fra i Morges, hviß gieve Ridder jeg havde den Ære at være?

Adéle. Er Herren den Herre, som —?

St. Luce. Jo, jeg er netop den Herre, der i Morges frelste Dem fra Baron Forcebrune, som jeg nu nylig har givet en dygtig Circumflex over Næsen!

Adéle. Aa, Herren er rigtig altfor artig!

St. Luce. Ha! ha! ha! altfor artig? det siger min Modstander nok neppe. — Den lille Glut er, paa min Ære, allerkiereste!

Tiende Scene.

De Forrige. Abbée de L'Attaignant.

Abbéen
(bankende indvendig):

Luk op! luk mig op!

St. Luce. Hvad er det for Larm?

Edouard. Det er Abbée de L'Attaignants Røst.

Fanchon. Som jeg har ladet skrive mig en Vise, førend vi spiser, thi efter Bordet befinder hans Muse sig sielden vel. (L'Attaignant banker). Taalmodighed, min vakkre Hr. Arrestant! (Hun lukker ham op).

Abbéen (kommer trallende ud):

Nei, sand og trofast Kierlighed
af ingen Rangforordning veed!

(til Fanchon): Her har De Deres Vise. (flyer hende et sammenlagt Papiir). — Ydmygste Tiener, Hr. Ritmester! — (til Edouard): God Dag, min lille Raphael!

St. Luce. Naar jeg seer det rødmossede Ansigt om Morgenen, kan jeg blive ved at lee lige til Aften!

Edouard. Det er Momus med Bladkrave.

Fanchon. Det er kun Skade, at Melancholien giør ham saa mager, Stakkel!

Abbéen (klappende paa sin Mave): Hvad skal man sige? —: enhver arronderer sig som han kan bedst. (til Florine, pegende paa Adéle): Florine, er det ikke —?

Florine. Uskyldigheden, Hr. Abbée.

Abbéen. Rigtig! mig synes nok, jeg skulde kiende hende.

Hvi vilde Du os indelukke,
den Ene der? den Anden her?
Siig: hvad betyder det, min Smukke?
troer Du kanskee der Fare er?
Det lille Pigebarn er mut;
Parbleu! mig Skiønhed let besieler!
og gierne med hver vakker Glut
mit Hiertes Munterhed jeg deler!

Florine, Edouard, St. Luce og Vincent (leende):

Ja, gierne med hver vakker Glut
sit Hiertes Munterhed han deler!

St. Luce (leende): Hvad andet!

Adéle (neiende): Aa, Herren er rigtig altfor artig!

Fanchon (smilende): Arme Pige! — (til Adéle): Jeg skal lade Dem bringe hiem til Deres Fader.

Adéle (trædende tilbage): Aa, nei, Madame, nei, nei.

Fanchon. Hvorfor ikke?

Adéle. Det skal jeg have den Ære at sige Dem.

Min Fader vil, at jeg skal ægte
en hæslig gammel Mand!
skiondt jeg ham ei mit Ja tør nægte,
jeg ham ei elske kan.
Jeg hader ham som Pesten!
og siger ham, at han
ei tænke maa paa Præsten!
Jeg elsker Augustin,
min kiere lille Cousin!

Abbéen. Aha! saa De elsker den lille Cousin?

Adéle (neiende): Ja, gode Herre! og lever jeg til Juul, saa bliver det accurat sex Aar jeg har elsket ham.

St. Luce. Sex Aar til Juul? De skal have den lille Cousin til Mand! (til Fanchon): De maa beholde hende hos Dem.

Fanchon. Men, Sainte-Luce, betænk, at jeg ikke kan —

St. Luce. De maa! Det er en afgiort Sag: jeg vil ikke have frelst hende, for at see hende opoffret!

Edouard. Men naar nu Faderen —

St. Luce. Ham skal jeg nok tale til med Raison. Vi kan jo blot sende Bud efter ham.

Fanchon. Vincent er maaskee saa god —

Vincent. Jeg gaae til Urtekræmmer Bertrand? Fanchon husker nok, at det lader sig ikke giøre. Jeg vil sende Champagne.

Adèle (til Vincent): Maaskee har Faber fulgt min Tante hiem -- Gode Herre, det er i Saint-Laurents-Gaden, ved Siden af Kukkenbageren, ligeover for Tanddoctorens, anden Etage til Gaarden.

Vincent (gaaer).

St. Luce. Det er snart Middagstiid. Jeg skal endnu have klædt mig om, og giøre en høist nødvendig Morgenvisit. Men mit Hotel er da tæt herved! jeg er strax hos Dem igien.

Edouard. Jeg haaber vi tilbringer Resten af Dagen sammen?

St. Luce. Hvad andet? for mig har den i dette Selskab begyndt under saa lykkelige Forvarsler, at jeg umuligt kan forlade det.

Abbéen (tager en tyk Brevtaske op af Lommen). Og jeg vil imidlertiid aflevere en halv Snees Navnedagsvers her i Nabolauget.

St. Luce. Jeg troer De har et heelt Magazin, kiere Abbé!

Abbéen. O ja!

Til hver en Navnedag jeg strax
har Vers af alle Slags.
Jeg har en Mikkel, Claus, en Hans,

en Juliane, Vilhelm, Frands,
en Ferdinand,
en Christian,
en Lise, en Amalia,
en Grethe, en Eulalia,
Charlotte, Vilhelmine,
Louise, Caroline;
Saa har vi Digtere for Skik
hvert Navn et Vers at vie;
dog meest jeg elsker Frederik,
ja, Fredrik og Marie!

Er det ikke Ret?

Fanchon. Deri ere vi alle enige!

St. Luce. Lev vel saalænge, deiligste Fanchon! Jeg overantvorder Dem imidlertiid min lille Heltinde: De beholder hende jo her?

Fanchon. Jeg lover Dem at oppebie hendes Fader.

St. Luce. Ja, thi det er mit faste Forsæt, at givte den lille Cousine med den lille Cousin.

Adéle (neiende): Aa, Herren er rigtig altfor artig!

Edouard. Hvilket Indfald!

St. Luce. Hvad Fanden skal jeg vel giøre? det er nu engang min Orm at skabe lykkelige Mennesker! (han gaaer med Abbéen).

Fanchon (søgende et Paaskud til at blive ene med Edouard): Hvad — hvad hedder De, Jomfrue?

Adéle. Adéle, Madame.

Fanchon. De — De har maaskee endnu intet nydt i Formiddag — vil De, indtil vi gaaer til Bords —?

Adéle. Spise lidt Frokost? De skal have saa mange Tak!

Fanchon. Florine, tag Jomfruen med Dig, og sørg for hende.

Florine. O ja, kom! kom! Jeg er saa færdig at længes fordærvet efter at komme til at sladdre med Dem!

Adéle (neiende): Aa, Jomfruen er rigtig altfor artig. (Hun gaaer med Florine).

Ellevte Scene.

Fanchon. Edouard.

Fanchon.

Omsider ere vi da allene, og jeg kan frit overlade mig til al min Glæde! O, hvad jeg har udstaaet for en Angest for Dem!

Edouard. Troer De, at jeg har lidt mindre?

Naar man kiender Dem, har man vel Lov til at elske Livet.

Fanchon. Vær da en anden Gang ikke saa rask til at sætte det i Vove.

Edouard. Kunde jeg vel andet? Desuden jeg, som er ene i Verden, uden Slægt og Forbindelser —

Fanchon. Edouard! jeg har lagt en lille Plan: — jeg vil tage tilbage til Savoyen.

Edouard. De vil forlade Paris?

Fanchon. Jeg maa see mine kiere Bierge igien! Jeg vil bringe en elskværdig, talentfuld Maler derhen med mig, og til Giengield for Alt hvad jeg eier, skal han kun give mig et eneste Maleri!

Edouard. Hvad siger De, Fanchon?!

Fanchon.

Romance.

1.

Hvor kiole Aftenvinde svale,
hvor favre Alperoser groe,
der lader jeg den Hytte male,
hvori min Barndom henrandt fro.
Paa denne Reise mig ledsage,
det kommer kun min Brudgom til:

med Dig jeg gierne vilde drage —
sig: om Du Hytten male vil?

Edouard. Jeg forstaaer Dem, godmodige hulde Pige, og kan ikke fatte mig af min Forundring! — Hvordan, Fanchon! De kunde opgive al den Hyldest, hvormed saamange daglig omringer Dem? —

Fanchon. Der er kun eet Menneskes Hyldest, som glæder mig — og han har for evig vundet mit Hierte!

Edouard. Med en Riigdom, som hver Time voxer —

Fanchon. Jeg har formeget for mig alene — jeg har nok for to!

Edouard. O, vidsde De Alt hvad der foregaaer i min Siel! —

Fanchon. Forklar Dem, kiere Edouard!

Edouard. Der gives Forhold i Livet —

Fanchon. Er De ikke fri? er De ikke, ligesom Fanchon, født af fattige Forældre? Hvori bestaaer da Afstanden imellem os to?

Edouard. I Riigdommen.

2.

Jeg fødtes ei til Glands og Ære;
Alt, hvad jeg har, er Kunstneraand:

hvor kunde jeg den Tanke nære
at blive værdig til Din Haand?!
For Ægtestandens Held at nyde
i varig Fryd og Hiertefred,
maa Brudgom kunne Bruden byde
eens Riigdom som eens Kierlighed!

Fanchon.

3.

O! adlyd blot Dit Hiertes Stemme,
og byd en uffel Fordom Trods!
Kan vel den Gave os beskiæmme,
som trofast Ømhed skienker os?
Den sande Elskovs Høitiidsdage
er' de, da Alt den give tør;
og mellem give og modtage
ei Kierligheden Forskiel giør.

Begge.

Den sande Elskovs Høitiidsdage
er' de, da Alt den give tør;
og mellem give og modtage
ei Kierligheden Forskiel giør.

Edouard. O, Fanchon! I Alt, hvad De siger, er der et Ynde, et Udtryk —!— O, dersom jeg, ligesom De, eiede —

Fanchon. Hvem har da vel sagt, at De intet eier? (Hun springer hen og aabner en Secretaire; hvoraf hun tager et Document ud). Her, Edouard — i Egnen af Chambery, just tæt ved Siden af min Faders Hytte, har De kiøbt Dem en ret vakker Eiendom.

Edouard. Hvem? — jeg?! —

Fanchon. Ja, ret De! vil De ikke troe mig, saa troe denne Contract. Den fattes blot Deres Underskrivt.

Edouard. Er det virkelig muligt!?

Fanchon. De kommer der til at boe iblandt fattige, men vindskibelige Mennesker, hvis Ven og Skytteengel De vil blive; thi det siger jeg Dem forud: De faaer meget Guld at uddele iblandt dem. De vil for Deres Pensel finde deilige Egne, og friske og blomstrende Bønderpiger — thi der er rigtig mange kionne Piger, hvor jeg er fra. Jeg har nok mærket, at De ikke holder af Støi og Sværm; Deres Eiendom er ogsaa ret skabt til den kiønneste Eensomhed, og De kan overlade Dem til de sødeste Drømmerier. Altsaa, hvis De, af Delicatesse, har afslaaet at komme til Fanchon, saa er det nu Fanchon, der beder om Lov, at maatte tilbringe sit hele Liv hos Dem.

Edouard. Al denne Høimodighed gior mig saa forvirret, saa bestiæmmet — O, Kierlighed! o, Taknemmelighed! nei, jeg kan ikke længer modstaae Jer! — Herlige Pige! jeg tilbad Dig — eg elskede Dig endnu ikke nok! —

Fanchon. Allerede i lang Tiid har De allene været Maalet for mine Handlinger: at hævne Dem paa Skiebnen, som giemde Dem, og tilødslede mig sine Gaver, det var min kiereste Tanke! Edouard var stedse her! (hun lægger Haanden paa Hiertet).

Edouard (henrykt): Ja! ja! stedse hos Dig! evig! evig! Du feirer over Fordommens Skemme! — det er Tiid, at jeg giver mig tilkiende: viid da, at jeg er —

Tolvte Scene.

Fanchon. Frue Gervilliers. Vincent.

Frue Gervilliers

(føres ind af Vincent; hun har to Tienere med sig i samme Livrée som det Vincent først havde paa).

Vincent (meldende): Frue de Gervilliers.

Fruen. Min Neveu her!?

Edouard. Himmel! (han gaaer hurtig ud af Baggrunden).

Fanchon (yderst bestyrtset): Deres Neveu!?

Vincent (ligeledes): Hendes Neveu!

Fruen. I dette Huus! — (til Fanchon, i en tør Tone): Mit Barn, sig til sin Jomfrue, at Frue de Gervilliers er her og vil tale med hende.

Fanchon (som forskrækket): Jeg kan neppe drage Veiret!

Fruen (som før): Hører Hun, Mamsel?

Fanchon. Deres Naade — skulde være — Edouards Tante? —

Fruen. Edouard? Oberst Francarville vil Hun nok sige!

Fanchon (afsides, med inderlig Veemod): Han har da bedraget mig!

Fruen (med Vrede): Naa? kan jeg faae Fanchon at see?

Vincent. De taler med hende, Frue.

Fruen. Det skulde være — (sagte): Smuk er hun rigtig nok. (høit til Tienerne): Vier paa mig nede ved Vognen. (Tienerne gaae ud; til Fanchon, i en haanlig Tone): Jeg har da meget mere at beklage mig over Dem, end jeg troede.

Fanchon. I hvad Henseende, naadige Frue?

Fruen. De har den Forvovenhed, at betiene Dem af mit Livrée, for at uddele Gaver, som ikke kommer uden fra Dem selv.

Vincent. Jeg sagde Dem jo i Morges, Fanchon, at der var fulgt nogen efter mig; — den naadige Frue har nødt mig til at tilstaae alting; det hielper ikke at forstille sig længer.

Fruen (til Fanchon): Hvad har De herpaa at svare?

Fanchon.

Jeg veed, at Armoden De husvoler
saavidt som Mildhedens Blik kan naae.
Man som en Engel Dem afmaler:
at ligne Dem — o! det var min Attraa!
Naar jeg saae Modgangs Sky forsvinde,
naar rørte Hjerter af Glæde slog,
jeg driftig en Andens Navn antog —
og nævned Dem som Giverinde!

Fruen (halvsagte): En ret artig Vending! Skulde hun ogsaa have Forstand?

Vincent. Og hvorfor ikke?

Fruen (haanlig): Lege Velgjørerinde! —

Vincent (sagte): Hør en Blodsdraabe koger mine Aarer!

Fruen. En Fanchon compromittere et adeligt Navn ved sine ubeskedne Almisser! En Fanchon giøre Fordring paa Agtelse!

Fanchon (med Kraft og Værdighed): Frue de Gervilliers glemmer, at hun er i mit Huus.

Fruen (sagtnende Tonen): Hvorledes det?

Vincent (tvingende sig med Møie): Jo, Fanchon har rigtig nok forseet sig imod Dem — o, hoilig forseet sig! —:

Hvor Armod, som Lidelsen saarer,
svømmer i Taarer,
Fanchon, medens Læben ei taler,
Kummer hufvaler;
men naar da den Fattige sporger
om sin Forsorger,
hun paa sin Forfølger sig hævner:
thi Dem hun nævner!
Velsignelser hun Dem forskaffer:
saadan hun Dem straffer! —
I Sandhed! den Arme
har vel fortient Deres Harme!

Fruen. Jeg troer ordentlig, at denne gode Mand —

Vincent — Tager sig det meget nær, Frue,

naar han seer Dem saaledes fornærme og mishandle en Person, som De skylder baade Tak og Roes!

Fanchon (med Blidhed): Rolig, kiere Vincent!

Vincent. Nei, jeg kan nu engang ikke taale —

Fanchon. Jeg beder Dig: lad os være allene.

Vincent (sagte): Hun er altfor god — det har jeg bestandig sagt hende. (høit, i det han vender om ved Døren): Ja, De er altfor god! (han gaaer).

Trettende Scene.

Fanchon. Frue Gervilliers.

Fruen.

Vel! jeg vil for denne Gang glemme den Dristighed De har havt — paa det Vilkaar, at De aldrig mere betiener Dem af mit Livrée. Men det jeg ikke kan tilgive Dem, det er at De har lokket min Neveu, Oberst Francarville, til Dem.

Fanchon. Lokket!? — Frue! —

Fruen. Ja, ja, jeg nævner Tingen ved sit rette Navn, og belægger ikke mine Ord. Ved et kiønt lille Ansigt at erobre saadan en Elsker, o, det smigrer! ikke sandt? At see ham glemme sin Herkomst for

Deres Fadder, det kan være ret behageligt! Maaskee driver De endogsaa Deres Forvovenhed til at giøre Dem Haab om at tage ham til Gemal!?

Fanchon. Jeg Edouards Kone! —

Fruen. Evig og altiid Edouard!

Fanchon. Under dette Navn, naadige Frue, er Deres Neveu kommen i mit Huus. Han har givet sig ud for en fattig Kunstner, uden Venner og Paarørende.

Fruen. I tre Maaneder skriver han os til som fra sit Regiment — Nei, jeg kan ikke troe, hvad De siger; De kunde ikke tage feil af en Mand af hans Stand; — og dette Paafund —

Fanchon. Paafund? Jeg har aldrig løiet.

Fruen. De skulde ikke vide, at Hr. de Francarville commanderer et Cavallerie-Regiment? at han allerede nu er meget rig, og med Tiden bliver min eneste Arving? De vil nægte, at Deres Hensigt gik ud paa at komme til at dele hans Rang og Rigdom? kan De nægte det?

Fanchon, (som under denne Replik har udtrykket den bittreste Smerte, tager pludselig Contracten, og rækker Frue Gervilliers den med Værdighed).

Fruen. Hvad er det for et Papiir?

Fanchon. Læs.

Fruen (læser, efterat hun har sat sine Briller

paa): „For Notarius og Vidner —" — hm — „er fremstaaet Hr. Edouard, Maler —"

Fanchon. Deres Neveu.

Fruen (kiggende Contracten igiennem): Det er jo Contracten over et Gods i Savoyen?

Fanchon. Som jeg havde kiøbt til Deres Neveu. Jeg holdt ham for frende- og vennelos, forladt af den hele Natur. — De seer, at langtfra at ville dele Oberst Francarvilles Riigdom, søgde jeg kun at berige ham ved min.

Fruen (i det hun langsomt tager sine Briller af): Skulde det være sandt? — Jeg begynder at troe, at jeg har taget feil.

Fanchon (med Varme): Nu vel! med hvad Ret, naadige Frue, kommer De og beskiæmmer og fornærmer et Fruentimmer, hvis eneste Brøde er, at have foroget den Ærefrygt man skylder Deres Navn? — Men, dette Fruentimmer er af ringe Stand; det er kun en simpel Lirespillerinde; hvad siger vil det, at angribe hendes Ære? at saare hendes Følelse? at overøse hende med de meest krænkende Bebreidelser?! — (Ophold, hvori hun med Heftighed tørrer sine Øine). — Men viid, at denne Fanchon, som De foragter, viid, at hun har ogsaa et følende Hierte i Barmen — at hun besidder ligesaamegen ædel Stolthed som De! viid, at hun kiender ogsaa den Fryd at tro-

ste og hielpe den Lidende! — og at man just ikke behøver Rang og Æhner, for at eie og øve nogle Dyder! —

Fruen (sagte): Hvilket Sprog! (høit): Jomfrue — De giør mig meget forundret! — Bagvaskelse havde forudindtaget mig imod Dem — men man behøver blot at have seet Dem een Gang, for strax at dømme anderledes. — I Sandhed, De indsyder mig en Følelse, som, troe mig, er meget oprigtig. — Vær vis paa mit Venskab, og — det beder jeg Dem om! — hav den Godhed at glemme hvad der er skeet.

Fanchon (med Kulde): Naadige Frue, jeg kiærkiender den Ære, De beviser mig, som jeg bør.

Fruen (godmodig): Jeg seer, at De er endnu fortrydelig, og jeg begriber, at De maa være det; jeg har gaaet for vidt — ja, jeg har havt uret —

Fanchon. Naadige Frue, det husker jeg ikke mere.

Fruen. De forstaaer at vedligeholde en Roligihed, ja, i Sandhed, en Værdighed — Og denne Contract — (hun flyer Fanchon den tilbage): nei! det skal jeg aldrig glemme! — (hun tager Fanchon ved Haanden): Mit kiere Barn, lov mig, at De vil tage imod mit Venskab.

Fanchon. Det skulde være mig en Hæder, naadige Frue, og jeg haaber, at finde Styrke nok i min Sjel til at giøre mig det værdig.

Fruen. Men min Neveu elsker Dem ventelig meget høit — jeg finder det saa naturligt! — Vil han vel samtykke i at skilles fra Dem?

Fanchon (med Følelse): Det vil koste ham meget — o, den Tanke er endnu min Glæde! men jeg skal bringe ham til igien at erindre hvad han skylder sin Familie og sin Stilling i Livet. Troe mig, naadige Frue, jeg skal vise ham den uhyre Kløft, som adskiller os.

Fruen (sagte): En fortreffelig Pige! — (høit): Jeg kan ikke blive længer hos Dem. Lev vel saalænge, mit smukke Barn!

Fanchon. Tienerinde, naadige Frue!

Fruen. De maa endelig besøge mig; hører De?

Fanchon. Jeg skal have den Ære.

Fruen. Om Formiddagen; glem det nu ikke. Vi skal sladdre sammen: det er mig saadan en Glæde at høre Dem tale. (I det hun gaaer): Hun er meget, meget elskværdig! (hun gaaer ud).

Fiortende Scene.

Fanchon
(allene).

Eduard er ikke den fattige Maler! det er Oberst Francarville, en Adelsmand! — o, jeg kan endnu ikke fatte mig! — For min Skyld har han forladt sin Familie, holdt sig skiult i tre hele Maaneder — o, hvilken Grad af Kierlighed! — Og ham skal jeg fratage mig?! — Mod, stakkels Fanchon! Mod! bedøv Dit Hierte, og vær lystig! — Eller lad i det mindste som Du er det!

Vise.

1.

Rask! lad Din Lire klinge!
døv Hiertets Veemodsklang!
hvor Glæder Dig omringe
syng en lille munter Sang!

2.

Søg denne Dag at glemme,
skiøndt den var sørgelig!
lyd Munterhedens Stemme,
nu da Elskov svigter Dig!

3.

Lad ei Din Kraft sig bøie!
bær modig Dit Forliis!
med taareblændet Øie
synge Du til Glædens Priis!
Syng rask til Lirens Klang
en lille munter Sang!

Femtende Scene.

Fanchon. Adéle. Florine. Augustin.

Adéle
(til Florine, i det hun træder ind):
Jeg sagde Dem jo strax, at det var ham.

Augustin. Kiereste Adéle! jeg har ikke seet Dig i saadan en langsommelig Tiid!

Adéle. Nei, ikke siden i Søndags Aftes Klokken ni, og nu er det Tirsdag!

Florine (sagte): Man kan mærke, det er Frierdagene: de tæller Minutterne!

Fanchon. Gid jeg kunde bidrage til Jeres Forening, og i det mindste see Andre lykkelige! Jeg haaber ogsaa — Ah, der er Sainte-Luce og Abbéen.

Sextende Scene.

De Forrige. Abbée de L'Attaignant. Sainte-Luce (i Stadsuniform).

St. Luce.

De seer, at vi har skyndt os.

Abbéen. Mine Vers ere uddeelte. — Er Bordet dækket?

Adèle (pegende paa St. Luce): Augustin! det er den Herre, som kom mig til Hielp.

Augustin (til St. Luce): Gud velsigne Dem for det, gode Herre! Jeg er ellers —

St. Luce. — Sikkert den lille Cousin?

Adèle. Ja, min Herre! netop!

Abbéen. Det er ret en kiøn Knøs!

Adèle (fyrig): O ja! ikke sandt, han er kiøn?

St. Luce. Og I elsker hinanden?

Adèle (neiende): Ja, det er saa naturligt.

St. Luce. Deri har De fuldkommen Ret, smukke lille Glut!

At Ømhed Hierter sammenbinder,
den Ting jeg heist naturlig finder!
Det er naturligt at man siger:

„Jeg elsker Dig!" til smukke Piger.
At finde Ægtestanden rar,
naturligt er — for de Ugivte!
jeg vil Jer giøre til et Par —
Gid I maae aldrig Tanker skifte!

Augustin. Vi skifte Tanker i den Henseende? det har ingen Nød med os to. Men giøre os til et Par? ja, Gud naade os! Herren veed ikke, hvor haardnakket Morbroder Bertrand er, og hvilke Indbildninger min Medbeiler, Mester Ducoutis, har om sig selv!

St. Luce. Og Du, kan jeg høre, veed ikke, at jeg tidt og mange Gange har faaet Bugt med ganske andre Forhindringer.

Florine (sagte til Fanchon): Jeg seer ikke Hr. Edouard.

Fanchon (med Varme): Tie dog stille!

Syttende Scene.

De Forrige. Bertrand. Ducoutis. Champagne.

Champagne.

Behag at gaae herind, mine Herrer! (han gaaer igien).

Bertrand (iler hen og omfavner Adéle): Min Datter! min kiere Adéle!

Ducoutis (stakaandet): Jeg beder hele det høistærede Selskab underdanigst om Forladelse — (han seer Adéle): Ih, der er hun jo! der er hun jo!

Augustin (pegende paa St. Luce): Morbro- der, det var den Herre, som befriede Adéle.

Bertrand (bukker for St. Luce): Min Her- re, jeg kan ikke finde Ord —

St. Luce. Godt, godt, alt nok!

Ducoutis (bukker ligeledes for ham): Til at udtrykke Dem —

St. Luce. Hvad er det for en Figur?

Fanchon. Min Tapetmager, Hr. Ducoutis.

Abbéen. Ret en løierlig Person!

St. Luce. Hvad! det er Hr. Medbeileren?

Abbéen (til Ducoutis): Og Han, min Faer, ilavil have det Pigebarn der til Kone?

Ducoutis. Med Guds Hielp, ja! Vi ere Alle enige, og det passer nu altsammen saa nøet sam- mmen!

Abbéen. Altsammen? jeg vædder Nei. Fa- ncheren og Han kan nok være enige — men

Han opstiller Elskovs Snare,
men hun løber ei deri;
tvungen Hund bed aldrig Hare;

hun vil heller være fri.
(maalende Ducoutis fra Top til Taa):
Kiere Fatter! hans Person
just ei i det Smukke falder!
(leende):
troe mig, at hans Skikkelon
passer ei til hendes Alder!

Bertrand (vranten): Ah, det er kun Snak! det finder sig nok.

St. Luce (slaaer Ducoutis paa Skulderen): Mester — (til Florine): Hvad er det han hedder?

Florine. Ducoutis.

St. Luce. Mester Ducoutis, een Ting veed Han ikke.

Ducoutis. Ja, det kan nok være, gode Herre!

St. Luce. Jeg har allerede lovet Adéles Haand bort.

Ducoutis. Gunstige Herre spaser!

St. Luce. Jeg giver hende med den lille Cousin der, det er en afgiort Sag!

Bertrand. Hvad for noget!? Afgiort? —

St. Luce (trykkende ham fra den ene Kant): Ja, hør nu, kiere Hr. Bertrand —

Abbéen (trykkende ham fra den anden Kant): Saa sagte, Papa, saa sagte! lad os tale et Par fornuftige Ord sammen.

Bertrand. Jeg er ikke af de Folk, som lader sig trække efter Næsen, hvorhen man vil.

Ducoutis. Ja, jeg ikke heller! og der- som —!

Abbéen (til Ducoutis): Stille!

St. Luce (til Bertrand): For det første pas- ser det unge Menneske sig for Deres Datter.

Abbéen. Ja, det giør han.

Bertrand. O, det er en Vildslap! —

St. Luce. Saameget desbedre!

Ducoutis. En liderlig Knægt!

Adéle. Fy! Han maa ret skamme sig at ly- ve saaledes!

Augustin (halvsagte): Jeg troer, jeg slaaer til ham!

Bertrand. Han eier ikke en Døit.

St. Luce. Jeg skal nok hielpe ham i Vei.

Fanchon (til Bertrand): Betænk, at ved Hr. Sainte-Luces Beskyttelse —

Ducoutis. Hr. Sainte-Luce rager ikke mig!

Florine (sagte til Ducoutis): Siig ikke det!

han er Husar-Ritmester og forbistret kort for Hovedet: tag Han sig i Agt, Mester!

Bertrand. Nei, nu forgaaer Taalmodigheden mig! Kom, og følg med, Adéle!

St. Luce. Vist ikke: hun bliver her.

Bertrand. Er jeg da ikke hendes Fader?

St. Luce. Kan være muligt, men jeg, jeg er hendes Befrier, og jeg vil ikke have duelleret for Mester Ducoutis Fæstemø. Nei, det gaaer, tilforladelig, ikke an! det var jo at sætte en Plet paa min Ære!

Abbéen. Vi Folk af Stand har Grundsætninger som De hører.

Fanchon. Sainte-Luce, det er at drive dette Spøg forvidt.

St. Luce. Jeg spøger slet ikke; jeg skaffer det unge Menneske sit Udkomme, jeg giver lille Adéle en Medgivt, jeg lader dem holde Bryllup ude paa mit Gods, og til Trods for denne egensindige gamle Urtekræmmer, skaber jeg paa eengang hans Børns og hans gamle Dages Lyksalighed.

Abbéen. Jeg skriver Brudeverset, Bryllupsvisen, og udvirker Dispensationen, siden de ere Sodskendebørn.

Bertrand. Min Datter, følg strax med mig!

Adéle. Jeg tager rigtig aldrig den gamle Tapetmager, Fader!

Abbéen (til Bertrand): Der kan De nu selv høre.

St. Luce. De skal, Fanden tage mig! ikke opoffre hende, om jeg endogsaa skulde duellere for hende endnu engang — og det med Mester Ducoutis selv!

Ducoutis. Kom og lad os gaae, Svigerpapa! kom, og lad os gaae!

Bertrand. Ja, kom! jeg gaaer til Politiet — jeg klager — jeg kiender Hr. Politielieutenanten meget godt.

Abbéen. Maaskee en gammel Ven?

Bertrand. En gammel Kunde: jeg er hans Urtekræmmer.

Ducoutis. Og jeg hans Tapetmager, det er jeg!

St. Luce. Gier Alt, hvad Dem lyster, Hr. Urtekræmmer og Mester Tapetmager!

Bertrand
(ivrig):

Skiøndt jeg dette Huus forlader,
ei jeg tie vil!

der for mig, som Pigens Fader,
ogsaa Ret er til!
(til Sainte-Luce og Abbéen):
Jegmod Dem indgiver Klage!

(til Fanchon):

men dog allermeest mod Dem!
De mit Barn fra mig tør tage;
men Trods Dem, hun skal tilbage
til sin gamle Faders Hiem!

(til Ducoutis):

Svigersøn! Du med marschere!
Fort! Fort!
De, som her os maltractere,
komme skal til kort!

Ducoutis.

Ja, Papa! jeg med marcherer!
Fort! fort! fort! fort! fort!

(truende langtfra):

Hver, som her os maltracterer,
komme skal til kort!

(gaaer med Bertrand).

Attende Scene.

Fanchon. Sainte-Luce. Abbéen. Florine. Adéle. Augustin.

Sainte-Luce og Abbéen (lee høit).

Adéle. Jeg ryster af Angest!

Augustin. Ikke bange, søde Pige!

Fanchon. De leer, mine Herrer? men jeg frygter, Sainte-Luce, at Deres Fusentasteri her har bragt mig i en slem Forlegenhed.

St. Luce. Vær De fuldkommen rolig; jeg tager alting paa mig.

Abbéen. Hvad har De at frygte med saadanne to drabelige Riddere? en Husar og en Abbée!

Nittende Scene.

De Forrige. Edouard (i glimrende Uniform).

Edouard.

Jeg hørde Larm her!

Fanchon (afsides): Gud!

Florine (høist forundret): Bevare's! seer jeg ogsaa ret? det er jo Hr. Edouard!

Abbéen. Hvad! vor unge Maler skulde være —?

St. Luce. Oberst Francarville.

Abbéen. Ham har jeg ofte hørt tale om.

Florine (sagte): Naa, Du min Gud!

Adéle. Hvad er der paa Færde, Augustin?

Augustin. Ja, sig Du mig det, Adéle!

Sainte-Luce. De har aflagt Deres Incognito, min Ven?

Edouard. Hændelsen har nødt mig til at opgive en Forklædning —

Fanchon (med beklemt Røst): Som De kun altfor længe har haart!

Edouard (sagte): Fanchon! jeg maa endelig tale med Dem.

St. Luce. Veed De vel, deilige Fanchon, at man kan mærke Deres lille Hierte er i Oprør?

Fanchon. De tager feil.

Abbéen. Hun har jo forsvoret, at være munter mere!

Fanchon (med et tvungent Smil!): Hvorfor det, Abbée? — nei langtfra — jeg vil være munter — De skal see, meget munter — (sagte): O, mit arme Hierte!

Tyvende Scene.

De Forrige. Champagne. André.

(André er i Savoyard-Dragt med sorte støvede Støvletter, en Knortekiep i Haanden, og en Pose paa Ryggen).

Champagne
(støder André ind):

Gaae kun ind, gaae ind! hun er slet ikke storagtig. (gaaer igien).

Fanchon (seer André, og styrter i hans Arme): Min Broder!!

Alle. Hendes Broder?!

André. Er det Dig? — er det ogsaa rigtig Dig? —

Fanchon. André! min kiere, kiere André! O, Gud! hvor det glæder mig at see Dig igien! — lad mig kysse Dig endnu en Gang, mange, mange Gange!

André. Hvem i al Verden skulde dog troe, at det er den lille Fanchon!? Mig synes, Du er bleven endnu kiønnere, end Du var før! Men det kan være det samme: det er dog altiid et Ansigt, der hører til Familien!

Fanchon. Og et Hierte, der hører til Familien! Hvordan lever Fader?

André. Ret vel, Gud skee Lov! han holder bestandig af Taaren —

Abbéen. Det maa være en slink gammel Svend!

André. Han gaaer endnu uden Stok, vil gierne slaae en lille Sladder af, og snakker bestandig om Dig!

Fanchon. Bestandig om mig!

André. Fra Morgen til Aften, baade med Stumme og Døve.

Fanchon. Han elsker mig endnu! —

André. Spørg om det!

Fanchon. Men med hvilken Befordring er Du kommen hertil?

André (slaaer paa sin Skosaal med Kieppen): Med den; — Apostlernes Kiøretøi!

Fanchon. Har Du da ikke faaet —?

André. De ti store blanke Guldpenge, Du sendte mig? jovist har jeg! Jeg var just ifærd med at ville kiøre afsted med Posten fra Chambery, men saa kom der en Mand med en Slæde i Veien.

Vise.

1.

Vort lille Sødskendbarn Du kiender,
(hendes Fader er død!)
hun eier ei, hvor hun sig vender,
en Krumme Brød!
Hun er i Barselseng nylig faldet;
en Ynk det var!
til Fadderstadsen jeg med blev kaldet:
„Ja!" var mit Svar.

2.

Hun havde ingen anden Trøster;
hende gav jeg mit Guld;
som saa jeg meende: Du, min Søster,
har Skuffen fuld.
Jeg Fod i Haand tog for en Forandring,
og tænkde blot:
Den trættes aldrig paa Livets Vandring,
som giør lidt Godt!

Fanchon. Ret saa, gode kiere Broder! ret saa! — Men jeg maa hielpe Dig af med alt dette, kom! (Fanchon vil tage Posen af André; Florine springer til, for at hielpe ham).

Edouard (sagte): Hvor god, hvor inderlig god hun er!

André. Nei, lad Du mig kun selv, Søster! — (med et dybt Buk, til Florine): Gud bevare'Dig! Jomfruen maa ikke giøre sig den Ulejlighed at hielpe mig. (sagte til Fanchon): Hvad er det for en fornem Dame?

Fanchon (smilende): Det skal Du nok faae at vide.

Abbéen. Ha! ha! han tager Florine for en Dame!

St. Luce. Et Ord, deiligste Fanchon —

Fanchon (til André, uden at høre efter): Og Du siger at Fader tænker bestandig paa mig? —

Abbéen (til St. Luce): Nu ere alle vi Andre tilovers!

Fanchon (bliver ved): — At han er frisk og rask, uagtet hans høie Alder? Synger han ogsaa endnu sommetider sine gamle Smaaviser? og slaaer paa Treangel til? og faaer de unge Piger og Karle til at dandse efter sin Lire under det store Castagnie-Træ ved Foden af Klippen? thi det staaer der vel endnu? ikke? — St. Luce, Hr. Abbée — Hr. Oberst, undskyld mig, jeg er hiemme blandt mine Bierge!

Edouard (afsides, med Kierlighed): O, Fanchon!

André. Ja, Søster, som jeg før sagde: Fader er, Gud skee Lov og Tak, bestandig ved det Gamle!

Fanchon. Og han fattes ingenting?

André. Hvad skulde han vel fattes, Dig undtagen? Du sørger jo for os paa alle mulige Maader. Og nu især, da vi kommer til at boe paa den skiønne Herregaard, som Du har kiøbt ved Chambery!

Edouard (yttrer Sindsbevægelse).

St. Luce. Saa De har sluttet Kiøbet, angaaende Godset i Savoyen?

Abbéen. Der har De giort en god Handel.

Fanchon
(med Øinene hæftede paa Edouard):

Ak nei! paa Sand det Haab var bygt,
hvorpaa jeg nylig leed saa trygt!
Jeg saae en Fremtiid uden Klage,
saa glad som mine Barndomsdage!
Jeg vilde denne Bolig smykke
i Ømheds Favn med hvert et Held:
men Haabet om hiin stille Lykke
jeg maa udrive af min Siel!

André. Hvorfor det, Søster? Det er, min

Tro, et herligt Gods. Der er Skov, Jagt, Engbund, Ager og Viinbierge i svære Mængde!

Abbéen. Ogsaa Viinbierge?

André. Ja, og de, som gode ere!

St. Luce (til Fanchon): Agter De ikke at giøre en Reise dertil?

Fanchon (med Vægt): Endnu i Morges havde jeg det i Sinde!

Edouard (ligeledes): Og nu ikke mere? —

André. Jovist, jo! Hun har jo allerede ladet os skrive til, at hun vilde giøte sig.

Abbéen. Giøte sig?!

André. Ja, og derfør har hun jo netop ladet mig komme hiemme fra, for at jeg skulde følge tilbage med hende og hendes Kiæreste, min tilkommende Hr. Svoger. Troe mig, gamle Fader vil glæde sig, naar han seer ham — og Faster Margrethe, og alle vore gode Venner og Bekiendtere! Jo, der vil ligge et Huus! Men hvor er Din Kiæreste henne, at jeg dog kan komme til at give ham et Kys? Jeg tænkde saavist, at jeg skulde have truffet ham her.

Fanchon (seer paa Edouard): Han er her ikke mere! —

André. Skulde han have skiftet Tanker?

Edouard (med Vægt): Nei, kun Dragt!

St. Luce (sagte til Abbéen): Skulde han virkelig ville ægte vor Fanchon?

Abbéen (sagte): Næsten fristes jeg til at troe det.

En og Tyvende Scene.

De Forrige. Champagne.

Champagne
(med en Serviet over Armen).

Fa — Fanchon, der er rettet an.

Abbéen. Ah! det var en skiøn Tidende!

Fanchon (tager André ved Haanden): Kom, Broder!

André. Ibja! skal jeg sidde til Høibords med saadan en heel Flok store Herrer?!

Edouard. Er Du ikke Fanchons Broder?

André (sagte): Veed Du hvad, Fanchon? ham kan jeg godt lide; han har saadant et godt Ansigt!

Abbéen (til André): Hør: Du kommer vel ikke Vand i Din Viin?

André. Paa det Lag! nei, jeg siger Tak for mig.

Abbéen (slaaer ham paa Skulderen): Bravo! saa er Du min Mand!

Finale.

Abbéen.

Kom og klink!
skue Glædens Vink!
Høit leve Bacchus,
de Glades Gud!
Vi hylde Venus
og Amors Bud!
Did hvor Glæderne smile
vi freidig ile!
ak, snart de bortile!
Bort da med Sukke!
Hver Blomst vi plukke!
Glæden os kalder
i Nydelsens Alder.
Rask! synger froe!
Med muntre Viser
Fanchon lovpriser!
hun skaber Glæder
i Venskabs Kiæder!

Din Godheds Minde
blands os skal boe;
hver Fryd, Veninde,
Dig huldt omsnoe!

Alle
(til Fanchon):

Din Godheds Minde
blandt os skal boe;
hver Fryd, Veninde,
Dig huldt omsnoe!

Fanchon
(til André):

Du, Broder, tryller mig tilbage
til mit hviteltkte Fædrehiem!
sig tusind Minder trænge frem!
Du dæmpe skal min Veemodsklage!
og i Din broderlige Favn
jeg vil forglemme Hiertets Savn!

Alle
(til Fanchon):

Rask! synger froe!
Med muntre Viser

Fanchon lovpriser!
Hun skaber Glæder
i Venskabs Kiæder.
Din Godheds Minde
blandt os skal boe;
hver Fryd, Veninde,
Dig huldt omsnoe!

(Edouard byder Fanchon Haanden; hun modtager den med Anstand, og gaaer ud, slyngende Armen om sin Broders Hals. Alle følge efter).

Ende paa anden Act.

Tredie Act.

Samme Decoration.

Første Scene.

Florine (med en Presenteer-Bakke med Caffee-Service). André.

André.

O nei, bie lidt! bie lidt! og lad mig bare give Dem en Haandsrækning.

Florine (venlig): Mange Tak, Monsieur André! Vil De blot have den Godhed at flytte det Bord lidt frem? (Hun peger paa et Bord).

André (løfter det med Møie, og vil bære det).

Florine. Nei, rul det frem; der er Hiul under.

André. Har de Hiul under Bordene her? naa, hvor alting skal være mageligt! (Han ruller Bordet hen til Florine, som sætter Theebakken derpaa). Men jeg kan da ikke glemme det jeg har hørt!

Florine. Hvilket?

André. At De er Tienestepige hos min Søster. De maa ikke blive vred — men jeg troede, faae mig Skam! at De var en fornem Dame.

Florine (giørende sig peen): Saa De finder da, at man har en vis Anstand? et vist Væsen? —

André. Jeg giør ingen Røverkule af mit Hierte, og det siger jeg reent ud: jeg lynes, Fanden tage mig, grumme godt om Dem!

Florine (sagte og glad): Jeg behager ham! (betragtende ham): Det er ret en vakker Knos! (høit og venlig): Var det, for at sige mig det, Monsieur André, at De stod fra Bordet?

André. Nei, slet ikke. Men naar jeg ikke er sulten længer, saa kieder jeg mig ved at sidde saadan paa Stads — og desuden, seer De, er jeg heller aldrig vant til at spise til Middag saadan tre Gange i Træk.

Florine. Ah, De mener nok de tre forskiellige Anretninger!

André.

Jeg havde spiist af mange Retter
og nippet lystigt til mit Glas;
nu, syntes mig, det var just ret tilpas;
men nei! derpaa fik vi aldrig Has!
Endnu et Maaltiid man fremsætter,
og strax derpaa
et nyt jeg saae! —:
at spise fyrgetyve Retter,
Skamfærd! nei, jeg siger mange Tak!
vist Brystdugen eller Maven sprak!

Og saa den unge Hr. Oberst, som altiid sad og stirrede paa min Søster, istedet for at spise — og denne Hr. Ritmester Husar, som loe af Alt hvad den lille kiønne Tøs sagde til sin Kiæreste — og den tykke pludskiæftede Abbée, som aldrig tog Glasset fra Munden, uden for at paastaae, at jeg sparkede ham op ad Benene — nei, der var jeg slet ikke i min Esse — aa, lille Jomfrue! vil De ikke giøre mig en Villighed?

Florine. Meget gierne! Hvad mener De?

André. Bed min Søster, om jeg ikke en anden Gang maa have den Ære at spise med Dem og de Andre — saadan udenfor, eller i Kiøkkenet!

Florine (sagte): Stolt er han ikke. (høit): Jeg skal gierne sige det til hende, men hun samtykker vist ikke deri. Imidlertiid kan De have Ret.

Vise.

1.

Jo flere Giæster man sammen har skrabet,
je mere falder Tiden lang;
derfor, naar oppe De nok har gabet,
kom ned i Kiøkk'net til mig engang!
Der laaner Glæden os Narrehætten;
af Tvang og Stivhed vi Intet veed:
i Salene herster Etiquetten,
i Kiøkkenet hylder man Munterhed!

2.

Hvad giør man vel i de store Palladser,
hvor Kiedsomhed sin Bolig har?
man lyver, praler, bagtaler, sladser,
giør Nar af Andre, og selv er Nar!
Vi derimod skal i Borgerstuen
ret være froe ved en Lampes Skin!
vor Lysekrone er Elskovsluen,
den Rang vi attraae er et noisomt Sind!

André. Heisa! ja, det kan blive Loier! Veed

De vel, Jomfrue — med Forlov: hvad hedder De?

Florine. Florine.

André. Veed De vel, Jomfrue Florine, at De er meget — meget appetittelig?

Florine (coquetterende): Virkelig?

André. Naar Fanchon reiser hiem, saa følger De vel med? ikke sandt?

Florine. Jeg haaber det.

André. Der skal vi først ret leve!

Den Dands Savoyarden daglig dandser
jeg, vakkre Glut, vil lære Dig!
ømt Dinene smile — ei Foden standser —
man hopper, springer,
sin Krop man svinger!
I Fryd og Gammen
man valtser sammen!
og naar saa Sangen lystig klinger,
man faaer iblandt — (han efteraber Lyden af et Kys): — forstaaer Du mig?
Den Dands Savoyarden daglig dandser
jeg, vakkre Glut, vil lære Dig!
(Han dandser med Florine).

Saadan skal det gaae fra Morgen til Aften!

Florine. Jeg er just ikke tungnem af mig — jeg skal snart komme efter Alt hvad De vil lære mig.

André. Ja, det kommer vi nok ud af. Men naar jeg tænker paa, at dette store Huus og al denne Stads og Herlighed hører min Søster, den lille Fanchon, til, saa er jeg færdig at blive ellevild — (han aabner Sovekammerdøren og kigger ind): Hvad er det derinde?

Florine. Det er Deres Søsters Sovekammer, Monsieur André.

André. Kors bevare mig naadelig vel! hvad det er rart, det! — Men Hille Død og Kritte! hvad er det der hænger? Ih, det er jo ham — (tager sin Hat af): Det er jo vor gamle Fader, livagtig som han staaer og gaaer her i Verden!

Florine. Ja, i Fior lod Fanchon ham male af en Maler fra Chambery; det skal være godt truffet, endskiondt det er kun malet efter Hukommelsen.

André (uden at vende Øinene fra Portraitet): Det er ham opad Dage! — det er som om han talde til mig; — nu smiler han! (han nærmer sig alt meer og meer, bukkende og talende til Portraitet): Hvad vil I, Fader? — vide, hvordan Fanchon lever? — aa, godt! hun er god Datter, god Søster, bestandig den samme som før! — Om hun kommer snart hiem til os igien? hvad? — (afbrydende sig selv; til Florine): Aa, tøv lidt, kiere Jomfrue: Jeg maa bare ind og sladdre et lille Korn med min Fader! (Han gaaer ind i Kammeret).

Anden Scene.

Florine
(allene).

Det lader til at være en hiertensgod Knos. — Bare jeg ikke altiid var saa ulykkelig med mine Kiæreester!

Tredie Scene.

Florine. Ducoutis.

Ducoutis.

Det var ret vel, at jeg traf Dem, Jomfrue Florine.

Florine. Hvorfor det, Mester?

Ducoutis. Jeg kommer i Anledning af en Sag af den største Vigtighed.

Florine. Vil Han plage os endnu mere med at snakke om sit dumme Frieri?

Ducoutis. Jeg maa endelig tale med Adéle.

Florine. Hun sidder til Bords med min Jomfrue.

Ducoutis. Ja, jeg har ogsaa en Dievel at hvidske Hendes Jomfrue i Øret.

Florine. Hillemæn! jeg skal lade hende vide det. (hun vil gaae).

Ducoutis (løber efter hende): Glem ikke at lade min Kiæreste komme herud, den Crocodil! den Basilisk! den Dievelunge!

Florine (leende): Eja! Han giør mig ganske bange!

Ducoutis (gravitetisk): Gaae Hun kun, Jomfrue Florine! det skal hende intet Ondt vederfares!

Florine (som før): Jeg tænker selv, det har ingen Fare. (Hun gaaer).

Fierde Scene.

Ducoutis
(allene).

Jeg skal lade denne Mamsel Fanchon vide, hvad hun har at vente sig, og at vi har givet Klage ind over hende! Jeg skal ganske artig tage Bladet fra Munden, og tale uden Falbelader! og saa skal hun nok blive nødt til at udlevere mig Adéle, og det paa Pletten! — men, jeg maa dog heller ikke glemme, at Fanchon er mig en god Kunde ved min Profession. Her maa to Ting tages i Betragtning: Fanchon og Adéle! — og Adéle og Fanchon!

(med betænksom Mine og halv Stemme):

Een af dem vil ei med mig leve;
jeg hos den Anden godt mig staaer;

hist man forkaster mine Breve;
her jeg betalt min Regning faaer!
Ven Ducoutis! tag Dig i Agt!
trods Satans Argelist og Magt! —:
og lad, for Guds Skyld, Kierlighed
ei med Profitten gaae afsted!

(Efter et Ophold): Der kommer ingen endnu! — Jeg troer, de giøre Nar af mig her! Ja, var det endda hos et stort Herskab, saa fik det være som det var; der er det da Skik og Brug, at vi Smaafolk skal slaae vores Næse i Steen!

V i s e.

1.

Vor Verden her er et Orchester:
hver af os er et Instrument.
Vi Skiebnen sik til Tugtemester:
tidt rævser den os excellent!
De store Herrer dirigere,
og slaae paa vore Rygge Tact!
Vi arme Dievle musicere
snart mindre eller meer exact!

2.

Andante er det rette Tempo;
Allegro gaaer de Riges Spil.
De Store spille Maestoso,
mens vi maae fistulere til!
Det er for os i Tingens Orden
til deres Qvint at synge Bas:
hvo det ei kan, vil her paa Jorden
knap naae en Bælgetræders Plads!

Hvad Fanden! endnu lader de mig staae og glane! Hvem! jeg! den gamle Ducoutis, som i samfulde sex og tyve Aar har været Stadens allerdueligste Tapetmagermester, jeg skal staae saaledes og varte paa Audients hos en Savoyard-Tøs! (Han gaaer hen og lytter ved Døren i Baggrunden).

Femte Scene.

Ducoutis. André (kommer ud af Sovekammeret).

André
(sagte):
Hvad mon han staaer der og lurer efter? —

Ducoutis (bestandig lyttende og uden at mærke André): De leer derinde — maaskee ad mig! — den Fanchon er saa et letsindigt Dyr! —

André (som før): Han taler om min Søster! —

Ducoutis (som før): Fordi hun er rüig, bilder hun sig ret ind at være noget Stort! —

André (som før): O, den Kieltring!

Ducoutis (som før): Glemmer, at hun er skudt op af Skarnet, ligesom en Paddehat paa en Mødding, kroer sig, og stikker Næsen i Sky som en tydsk Griis!

André (gaaer henimod ham): Hvad er Alt det I snakker der om Fanchon? —

Ducoutis (haanlig): Hvad Godt, min Kiere? (sagte): Det er nok en Dreng de har til at rende i Byen!

André (griber ham i Brystet, og kaster ham henimod Divanen). Jeg sperger, hvad det er I understaaer Jer at sige om Fanchon?! —

Ducoutis. Hva — hvad nu! er han fuld, den Knægt?

André. Nei, Din Træring! fuld er jeg ikke — men saadan skal Du have — og saadan! — og

saadan! (Han kaster ham om paa Divanen, og giver ham adskillige Puf).

Ducoutis. Hei! Gevalt! Gevalt!

Siette Scene.

De Forrige. Fanchon. Florine. Adéle. Augustin.

Florine.

Hvilken Larm!

Fanchon (trækker André bort fra Ducoutis). André! hvad gior Du der?

André. Jeg prygler bare en Kieltring. (til Augustin): Kom, og hielp mig, Du!

Augustin (sagte): Ja, Gud give jeg terde!

Fanchon. Rolig, André!

Ducoutis (rettende paa sin Halsklud og sættende sin Paryk paa): Understaae sig at lægge Haand paa mig! Saadan en Knægt! —

André (bister): Begynder Du nu igien? har Du ikke faaet nok endnu? (vil atter ifærd med ham).

Adéle. Jeg troer Hr. Ducoutis faaer Hug!

Fanchon (holder paa André): Broder! — Broder dog! —

Ducoutis. Deres Broder?! — er det

Deres Hr. Broder? Ih, men hvorfor har den gode Herre ikke sagt mig, hvem han var, førend han begyndte at prygle løs paa mig? saa havde jo alting været i sin Orden. — Den velsignede unge Herre har et Par Næver — Hænder skulde jeg sige! — saa drøie, at de gaaer til Marv og Been! —

André. Bagtale Fanchon, min egen gode Søster! — nei, taalde jeg det, saa maatte jeg være min Hallunk!

Fanchon. Bagtale mig? har De giort det, Hr. Ducoutis? det var ikke smukt!

Ducoutis. Gud bevare min Mund! det være langtfra. Jeg har tvertimod saadan en inderlig Hengivenhed og Høiagtelse for Dem, at jeg netop nu kom, for at lade Dem, og Jomfrue Adéle — (til Augustin): — og Ham, Monsieur Degenigt, vide: at i det Øieblik jeg staaer her og taler med Dem, tages der alvorlige — forstaaer De? meget alvorlige Forholdsregler imod Dem allesammen!

Fanchon (med Vægt): Skulde Hr. Bertrand virkelig give Klage ind imod mig?

Ducoutis. Oh, allerede over i en stiv Klokketime er der blevet disputeret, verbaliseret, protocolleret, examineret, repliceret og documenteret! Jeg har selv til min store Hiertesorg maattet underskrive Klagen! Det er en slem Sag, en meget slem Sag! — Der er kun et eneste muligt Middel til at undgaae

disse mangfoldige Ulykker, og det er, at udlevere mig Adéle. Saa mægler jeg strax Fred. O, jeg kan alt hvad jeg vil!

Fanchon. Undtagen at behage Adéle!

Adéle. Nei, nei, det kan han slet ikke!

Ducoutis. Aha! taler De i den Tone? — Ja, saa kan De ogsaa tage hvad der følger paa! Svigerpapa Bertrand er en Mand, der har noget at betyde blandt Borgerskabet — jeg er heller ikke tabt bag af en Vogn — jeg er godt liidt af de Store! og inden denne Dag er tilende —!

André. Han truer ordentlig endnu! —

Ducoutis (til Adéle): Og Du, Dit lille obsternasige Skarn! Du, Dit slemme Dyr!

Adéle. O, Augustin! —

Augustin. Ikke saa frisk! lad Han hende være!

André (svingende en Stoel, som han imidlertiid har snappet): Nu giør Han bedst i at pakke sig, eller jeg skal sætte denne Stoel fast om Halsen paa Ham som en Pibekrave!

Ducoutis. Farvel! farvel! Jeg recommanderer mig! men jeg skal lære Jer at spotte i Bossen! (han løber ud).

André (render efter ham med sin Knortekiep): Ja, jeg skal spøtte paa denne Kiep, og gnide Dig med den, saa har Du baade Vaadt og Tørt! (han løber ud).

Fanchon. Augustin! løb og hold Styr paa dem.

Augustin (sagte): Jeg vil haabe at min Mester har alt faaet dygtige Prygl! (han løber efter dem).

Syvende Scene.

Fanchon. Adéle. Florine.

Adéle.

O, hvad den Ducoutis dog er en Styg en!

Fanchon. Deri har De fuldkommen Ret. Jeg tog ham heller ikke; og var jeg i Deres Sted, vilde jeg sige til min Fader —

Attende Scene.

De Forrige. Edouard.

Edouard.

Omsider slap jeg da fra dem. (til Fanchon): Jeg har saameget at sige Dem! —

Florine (betragtende ham): Herre Gud! hvad han dog er kiøn i Uniformen!

Fanchon. Florine, lad os være allene.

Florine (sagte): Hvad han lader til at være urolig! (Hun gaaer ind i Sovekammeret med Adéle).

Niende Scene.

Fanchon. Edouard.

Fanchon.

Hr. Obersten har da forladt vore Venner ved Bordet?

Edouard. Jeg kunde ikke længer imodstaae min Længsel efter at tale ene med Dem, og erholde Deres Tilgivelse for en Forklædning, som Kierlighed indskiød mig, og som Kierlighed ogsaa maa undskylde.

Fanchon. Herren af Francarville skal ingen Bebreidelser høre af Fanchon.

Edouard. O, ikke dette Sprog! denne kolde Tone skiærer mig ind i Sielen!

Ei Edouard Du kalder mig!
ei dette Navn Du meer udtaler!
Du Obersten ei tænke Dig,
men see og elsk den arme Maler!

O, husk, hvor høi vor Lykke var!
skal den opoffres for en Grille?
Giem i Dit Minde Francarville,
men i Dit Hierte Edouard! —

Fanchon (med et Suk): Jeg elskede Edouard! — og jeg sværger: ham vil jeg aldrig glemme! Oberst Francarville maa jeg fraskge mig!

Edouard. Hvem fordrer det? min Tante? o nei, skkert ikke! Hun har seet Dem, hun har talt med Dem: hun maa bifalde min Kierlighed! Hvem kunde modstaae dette Ynde, dette Tække, dette himmelske Hierte? — Og Kiøbe-Contracten — kan dette Træk af Kierlighed nogensinde udslettes af min Hukommelse?! er denne Contract ikke Fanchons Adelspatent? — Hvor er den? at jeg kan underskrive den, som Din Ven, som Din Ægtemand, som det lykkeligste blandt alle Mennesker!

Fanchon. Hvad hører jeg! De min Mand! Nei, De nedstammer fra en berømmelig Familie, og De maa vedligeholde dens Glands.

O! kunde Elskov end oplive
min Siel med Kraft i Lidelser:
vil da vel Verden mig tilgive,
hvad jeg har været, hvad jeg er?

Dig truer Haan af hver Dig kiender;
mig offrer Du Din Fremtids Vel! —:
kiøb Agtelse af Dine Frender, —
selv om den koste skal mit Held!

Edouard. Hvad bryder jeg mig om Verdens Forbomme, naar det gielder min Lykke? See Dig, tilbede Dig, o, det er mig ligesaa uundgaaelig nødvendigt som den Luft jeg aander! Fanchon, følg Dit Hierte! — i Kierligheds Navn, berøv mig ikke min Lykke, som allerede i saa lang Tiid ene er udstrømmet fra Dig!

Fanchon. O, hvorfor kan jeg ikke give mit Liv for at giøre Dit lykkeligt!? Det vilde være mig lettere, at opoffre det, end at samtykke i en umulig Forbindelse! — Ja, Hr. Oberst, den er umulig. See Fanchon, midt iblandt Deres stolte Slægt, udsat for bidende Anmærkninger, for tusinde ydmygende Miner og Gebærder. Hver en Bebreidelse, man giorde Dem, vilde være mig en Dolk i Hiertet, thi jeg vilde stedse frygte, at det lidt efter lidt kunde giøre Dem ligegyldig imod mig, ja maaskee endogsaa bringe Dem til at angre et ubetænksomt Skridt. See mig nu ogsaa i den store Verden: — aldrig kunde De nævne mig som Deres Gemalinde, uden at De jo maatte vente at see spydske Smiil og høre tvetydige og bittre Lykønskninger.

Gud! hvad det vilde være mig en Marter! Nei; nei! jeg er, Gud være lovet! klog nok til ikke at hæve mig op til mine Overmænd, men jeg er ogsaa for stolt til at taale deres Foragt!

Edouard. Hvert Ord Du siger lader mig endnu dybere føle det Tab jeg skulde lide! Er der da nogen Familie, som ikke maatte prise sig lykkelig ved at eie Dig!?

Fanchon. Haab ikke, ved at smigre min Forfængelighed, at bringe mig til at glemme den Afstand, som er imellem os.

Edouard. Velan! lad os forlade Paris: mine Pensler og min Palet ligge færdige; jeg brænder af Længsel efter at male den Hytte, hvori Du legede som Barn, at begynde paa det Maleri, som Du havde bestemt den fattige Edouard til at udføre! —

Fanchon (rørt): O, hvad husker De mig paa — Edou — Hr. Oberst! det er grusomt!

Edouard (med Ømhed): Fanchon!

Duet.

Edouard.

Vil Du ei min Lykke dele
og med Roser strøe min Vei? —

See Din Elsker for Dig knæle!
o, modstaae hans Bønner ei!

Fanchon
(kiæmpende med sig selv):

Ha! jeg Din ved Hymens Baand! —

Edouard.

Elskov beder om Din Haand!

Fanchon

Hiint Haab om Lykke
jeg ei tør nære!
Jeg bør betrygge
Din Fremtiids Held!
Betænk Dit Vel:
jeg stakkels Pige
er ei Din Lige;
dybt fra min Siel
hør Æreens Stemme!
Du maa mig glemme!
forglem Fanchon!

Edouard.

Du min skal være!
det er min Lykke!
Det er mit Held!
O, skab mit Vel!
Min elskte Pige!
vi ere lige!
Dybt fra min Siel
hør Elskovs Stemme!
Jeg Dig forglemme?
Nei, nei, Fanchon!

Fanchon
(fast):

Fanchon kan aldrig blive Din!

Gammen:

Edouard
(lidenskabelig):

Gammen:

Er evig, evig er Du min!

(Han kaster sig for hendes Fødder).

Tiende Scene.

De Forrige. Abbée de L'Attaignant. Sainte-Luce.

St. Luce
(til Edouard, som springer op):

Bliv kun liggende, og lad Dem ikke forstyrre: det er os.

Abbéen. Hvad mener De, Hr. Ritmester, om vi gik ind og satte os til Bords igien?

Fanchon. Jeg beder Dem: bliv her! Det var mig meget kiert, at De kom! —

Abbéen. Seer jeg ret, Hr. Oberst, saa elsker De denne lille Engel ret af Hiertensgrund?

Edouard. Høiere end mit Liv! Jeg dølger det ikke længer: jeg vil tage hende til Gemalinde: jeg tilbyder hende mit Navn, min Stand, min Formue, og den Grusomme afslaaer Alt!

St. Luce. Jeg har jo altiid sagt, at Fanchon er en fortreffelig Pige! Hver Gang jeg har

været hos Dem, kan jeg føle paa mig selv, at jeg bliver et bedre Menneske. Dersom De ret vilde indlægge Dem Ære, saa giorde De mig aldeles fuldkommen. Det er ogsaa en afgiort Sag: jeg antager Dem til min Mentor!

Man fordum saae Minerva lede
Prinds Telemak al Verden om:
jeg Dig som Mentor vil tilbede,
og skue i Dit Vink min Dom.
Du Pallas's Hielm behøver ikke,
naar Du forkynder Dine Bud;
men skiul for alting disse Blikke! —:
de slukke Viisdomslampen ud!

Ellevte Scene.

De Forrige. André. Florine (bringer Caffee, skienker og byder den om).

Fanchon.

Naa, Broder Andre! hvordan gik det Dig med den gamle Tapetmager?

André. Render han endnu i samme Trav, som han begyndte, saa maa han ved dette Lag være et godt Stykke Vei herfra. Jeg har ellers moret mig med at snakke med den Herre, som staaer nede i Din Port.

Fanchon. En Herre? — i min Port?

André. Ja, ham med Baandet — og den rare Sølvstok.

Fanchon (smilende): Ah, Schweitzeren!

André. Ja, han maa nu være fra Schweitz, eller hvor han er fra, saa er det en flink Mand! han veed Besked om alleting, ret som vor Skolemester.

Florine (bringer André en Kop Caffee): Monsieur André! —

André (smager paa Caffeen, medens Florine henter en Sukkerspand). Fy! de brune Draaber smager fælt!

Florine (bringer Sukkerspanden): Der er ikke Sukker i; behager De?

André. Nei, nei, jeg har alt faaet nok! — (flyer hende Koppen tilbage): Skil mig af med den Mixtuur!

Abbéen. Da lad mig faae en Kop endnu, Florine.

André (sagte): Velbekomme Dig! Jeg skal vist ikke drikke det fra Dig!

St. Luce. Drikker De to Kopper, Abbée?

Abbéen. Oh, sommetider syv! jeg holder hansat meget af Caffee!

Hil, Caffee, Dig! — I gammelt Bryst
Du Ild og Kraft indgyder:

mod Morpheus i heden Dyst
Du staaer Dig kiæk med freidig Lyst:
Din Seier Amor fryder;
thi kommer, Glædens Sønner, her!
i Caffeedrikkens Priis vi os foreene!
til skiønne Vers den Kilden er,
og Faer Voltaires Hypocrene.

(Han tømmer Koppen).

St. Luce. Bravo, Abbée! det kalder jeg at bevise sin Sætning paa Stedet. Jeg troer virkelig De er født til Digter.

Abbéen. Ak! Bryllupsvers og Leilighedsvisser ere min Undergang.

St. Luce. Lad være at skrive dem!

Abbéen. Bring De først gode Venner og Bekiendtere til at være beskedne.

Edouard (sagte): Fanchon! om jeg endogsaa skulde fortørne Dem ved min Begiæring: jeg maa endelig tale et Øieblik endnu med Dem!

Fanchon (undvigende; høit): Det er sandt, Hr. Abbée, lad os engang prøve Deres Vise — den til den unge Marschalinde af Villancourt.

Abbéen. Det var et ypperligt Indfald!

St. Luce. Jeg raader ikke dertil.

Abbéen. Hvorfor ikke?

St. Luce. Fanchon har ikke i Dag sin sædvanlige Munterhed.

Fanchon, (som imidlertiid har havt Øinene fæstede paa Francarville, pludselig som opvaagnende af en Drøm): De spøger! Jeg ikke munter? jo, tilvisse. — Lad os kun prøve. — Florine, min Lire. Broder, tag Du min Treangel — Seer Du? det er den samme Fader gav mig, da jeg gik hiemme fra!

André (klingrende paa Treanglen): Jeg er fix og færdig, dringelingdingding! — Nu, Søster, nu ere vi hiemme!

Fanchon (sukkende, i det hun sætter sig med Liren): O! gid jeg var der endnu!

Edouard (sagte til Fanchon): Det beroer kun paa Dem selv.

Fanchon (tager et langt Papiir ud af sin Barm, og aabner det): O, min Gud! hvilken Mængde Vers!

Abbéen (med en alvorlig Mine): Kun to og tyve. Jeg var just i Aande.

Fanchon (sidder i Midten; Sainte-Luce holder Visen for hende; Edouard støtter sig paa hendes Stoel; André slaaer paa Treangel; de andre staae omkring hende).

Fanchon.

Vise.

I.

Ei Byrd, men Skiønhed, Aand og Dyd-
er Gaver Lise fik af Gud;
dog Isidor, som Adel pryder,
udkaarer hende til sin Brud.
Den Ulighed, som Stolthed seer,
han omhedsfuld beleer:
Den sande, emme Kierlighed
af Hovmod Intet veed!

Chor.

Fanchon (forlegen): Edouard (fyrig):

Nei, sand og trofast Kierlighed
af ingen Rangforordning veed!

Edouard (fyrig): O, Hr. Abbée, Hr. Abbée! det er den bedste Vise De nogensinde har skrevet!

Abbéen (med Betydning): Det skal være mig kiert, om den passer mere end eet Sted!

St. Luce (til Fanchon): Videre, smukke Fanchon!

Fanchon
(noget tvungen):

2.

Da Jupiter i fordums Dage
i Jordens Piger slaaet blev,
de Skiønne, for ham at behage,
behøved intet Adalsbrev;
han saae en Glut, og dette Syn
afvæbned strax hans Lyn:
Den sande, ømme Kierlighed
af Hovmod intet veed!

Alle
(som før):

Nei, sand og trofast Kierlighed
af ingen Rangforordning veed!

Edouard (med Vægt): Og dog gives der Men-
nesker, som hylde, som adlyde disse ulykkelige Fordom-
me — og endda paastaae at elske!

Fanchon
(med stigende Forlegenhed):

Da Venus hæved sig af Havet,
henrykked hun hver Jordens Søn;

med Adel var hun ei begavet,
men hun var blid og himmelskkion!
Hver udbrød, som den Favre saae:
„Kan Adel sligt opnaae?!" —
Den sande, ømme Kierlighed
af Hovmod Intet veed!

Alle
(som for):

Nei, sand og trofast Kierlighed
af ingen Rangforordning veed!

Fanchon (i Sindsbevægelse): Undskyld mig! jeg kan ikke synge mere. (Hun slyer Florine sin Lire).

Tolvte Scene.

De Forrige. Adéle. Vincent; (lidt efter) Augustin.

Florine
(seer ud af Døren):

Min Gud! hvilken Støi! Politiet kommer her!

Vincent (kommer tilsøm ind med Adéle): De ere alt nede i Gaarden, paa Trappen, rundtom Huset! —

Adéle. Jeg er saa bange.

Fanchon (har imidlertiid reist sig): Hvad skal det betyde?

André. Hvad vil Politiet her?

Augustin, (som er kommen ind under de to forrige Replikker, til Fanchon): Man har bagtalt Dem — men bliv ikke forskrækket!

Edouard. Men hvad er der da paa Færde?

Augustin. De vil tage Adéle bort herfra!

St. Luce (trækker Sabelen): Det skal Fanden forbyde dem!

Abbéen. Forsigtig, Hr. Ritmester, forsigtig! (Denne Scene, under hvilken hores voxende Larm udenfor, maa gaae Slag i Slag).

Trettende Scene.

Fanchon. Edouard. Sainte-Luce. Abbée de L'Attaignant. Florine. Adéle. Vincent. André. Augustin. Bertrand og Ducoutis (komme ind med) adskillige Politiebetienter.

Ducoutis

(aabnende Døren i Baggrunden):

Herind, mine Herrer! her veed jeg vi finder hende!

Bertrand (heftig): Der staaer den vakkre Dame, som har forført min Datter!

Fanchon. Afskyeligt!

André (til Bertrand): Tag Dig i Agt, hvad Du siger om min Søster!

Adéle (vil gaae henimod Bertrand): Kiere Fader! —

St. Luce (holder paa hende): Nei, bliv De her!

Augustin (bønlig til Bertrand): Morbroder! —

Første Politiebetient (trodsig til Fanchon): Mamsel! De følger strax med i Arrest.

Edouard. I Arrest!?

André (snappende et Bord): Min Søster i Arrest!?

Første Politiebetient. Her hielper ingen Modstand. Heida! Folk! frem, og griber dette Fruentimmer!

Edouard (trækker rasende Kaarden, og kaster sig foran Fanchon): Den første, der rører hende, gienneminborer jeg!

André (svingende Bordet høit i Veiret, i det han ligeledes styrter frem foran Fanchon): Jeg hugger fire til Plukkefisk! fire! jeg allene!

(Abbéen holder paa André, i det han vil kaste Bordet i Hovedet paa Politiebetienten. Fanchon holder paa Edouard. Ducoutis skiuler sig bag ved Bertrand. Politiebetienterne studse. Pause og Tableau).

Bertrand. Understaae sig at sætte sig op imod Øvrigheden!

Første Politiebetient. Deres Navne, mine Herrer? Deres Navne?

Edouard. Oberst Francarville.

St. Luce. Ritmester Sainte Luce.

Abbéen. Abbée de L'Attaignant, Domherre fra Rheims.

Første Politiebetient (studsende): Det var ikke saadanne Folk Han talde om, Mester Ducoutis.

Bertrand. Det maa ikke afholde Dem fra at udgiøre Deres Pligt, Hr. Commissair. Arresteer hende som et Fruentimmer, der er farligt for Familiernes uskyldige Rolighed.

Vincent (med Kraft, i det han træder rask frem): Det er ikke sandt! det er hun ikke! — det har hun aldrig været!

Bertrand. Snak har vi nok af! Ventelig

en Karl Mage til Jomf —! — (Han seer paa Vincent): Men — seer jeg ret? — er det ikke —?

Vincent. Og imod denne Fanchon kunde De udvirke en Arrest-Ordre?! De imod hende!

Fanchon (blinkende ad ham): Vincent!

Bertrand. Javist, det er Dem, som slap fra mig i Morges — det var Dem, som i Fior bragde mig 500 Louisdorer, just som jeg stod paa Nippet at fallere; dengang vilde De ikke nævne den høimodige Velgiererinde, som frelsde mig; men nu —

Vincent (med Vægt): Ja, nu vil jeg nævne hende!

Fanchon (ængstelig): Vincent!

Vincent. Der staaer hun! det er Fanchon!

Alle (undtagen Fanchon og Vincent, bestyrtsede): Himmel!

Vincent. Det er det Fruentimmer, som er farligt for Familiernes huuslige Rolighed.

Bertrand (for Fanchons Fødder): O Gud!—

Fanchon. Staae dog op! staae op!

André (med Inderlighed): Saadant noget, det kan man kalde Glæde!

St. Luce. Det ligner Fanchon!

Abbéen (kyssende hende paa Haanden): Min ædle, agtværdige Veninde!

Edouard (som henrykt): Og Dig, Dig skulde jeg kunne frasige mig!?

Bertrand. Hr. Commissair, her er intet for Dem at bestille. — (Alle Politiebetienterne gaae). — Undskyld en Faders Mistanke og Svaghed! — Hvor kunde jeg vel nogensinde troe, at den Lirespillerske, der saa tidt kom og spilte og sang mig et lille Stykke udenfor min Bod, var den samme, der havde viist mig saadan en Velgierning!?

St. Luce. Læg endnu til, at hun, af Agt for Sæderne, tog imod Deres Datter, som vist var meget bedre forvaret i hendes Hænder end i mine.

Bertrand. Hvordan skal jeg nogensinde kunne erkiende —?

Fanchon. Ved at foreene dette unge Par, og modtage de 500 Louisdorer, jeg veed De længe har ønsket at betale tilbage, som Deres Datters Medgivt.

Adéle (vil kysse Fanchon paa Haanden, men Fanchon omfavner hende): O, Gud! hvad De dog er inderlig god! Saa god, troer jeg, Ingen er!

Bertrand. En Velgiørerinde, som Dem,

kan jeg intet afslaae. (til Adéle og Augustin): Gud velsigne Jer, mine Børn!

St. Luce (hviskende til Adéle): Sagde jeg ikke nok, at vi skulde faae vor lille Fætter til Mand?!

Ducoutis. Det er haardt! haardt! haardt!

Bertrand. Kan Du fortænke mig, Ducoutis? — Ærbødighed — Erkiendtlighed — Men dog maa jeg anmærke, at min Søsterson maa først —

St. Luce. Jeg har allerede sagt Dem, at jeg skal nok sørge for hans Udkomme. Brylluppet staaer paa mit Gods, og Resten paatager jeg mig.

Ducoutis. Saa er Hr. Ritmesteren vel saa naadig at lade mig levere Ameublementet?

St. Luce. Javist, Han skal faae Lov at giøre Brudesengen! er Han nu fornøiet?

Ducoutis. Ja, det er dog ligesom et Plaster paa Saaret.

Florine. Ja, et Trækplaster!

Augustin (til Fanchon): Saa er De da Alles Velgiørerinde!

Fanchon (sukkende): At fremme Andres Lykke er nu Alt hvad jeg har tilbage! —

Edouard. Og jeg allene skulde være glemt? — Fanchon! fly mig Contracten over Godset i Savoyen — i dette Minut vil og maa jeg underskrive den!

Fanchon. Edouard! — med hvad Navn? —

Edouard. Som Din Brudgom! — Bort, bort herfra, til Dine elskede Bierge!

André. Hiem, hiem, Søster!

Fanchon (bævende): O, mit Fædreneland!

Edouard. Der ville vi glæde Andre med Dine og mine Riigdomme —!

Fanchon. Himmelske Fremtiid! —

Edouard. Der ville vi ved Velgierninger bevise, at Kierlighed og Lyksalighed beboe det nye Hiem Du har skienket mig; omslynget af vore barnlige Arme skal Din gamle Fader velsigne os! — —

André. Hiem, Søster! hiem!

Fanchon (med Følelsens Henrykkelse): Hr. Ob — — evigelskede dyrebare Edouard! hiem, hiem til mine Bierge! (Hun synker i Francarvilles Arme).

Slutningsvise.

Florine.

I.

Det mindste Barn veed nok,
hvordan en mægtig Flok
paa Tempel-Boulevard
hver Dag sig samlet har;

de lytte til!
hver høre vil!
med aaben Mund han staaer!
veed I hvorfor? —:
Han lytter paa Fanchons Lire!

Chor.

Med aaben Mund hver staaer!
veed I hvorfor? —:
de lytte, Fanchon, paa Din Lire!

Edouard.

2.

Lykønsker Alle mig!
o, jeg er lykkelig:
hun, som var Alles Lyst,
nu hviler ved mit Bryst!
Ja! Du er min
som jeg er Din!
For mig i Hvilens Tiid
skal tone bliid
en Vise, Fanchon, til Din Lire!

Chor.

For (Dig i Hvilens Tiid
(ham

skal tone bliid
en Vise til Fanchons Lire!

Abbéen.

3.

Et lille lystigt Qvad
giør stedse Sindet glad!
Jeg synger tidt paa Vers
om Vittighed og Skiers,
om Kraft og Mod,
om Druens Blod!
Men giætter, hvad da er
min Løn især! —:
en Tone, Fanchon, af Din Lire!

Cher.

Men giætter, hvad da er
hans Løn især! —:
en Tone af Fanchons Lire!

André.

4.

Skiøndt man er født i Nød,
man tiene kan sit Brød;
en lille lystig Sang
er Frelse i vor Trang.

Saa gik det Dig!
nu er Du riig!
men, Piger! lad Jer Sang
bevare sin Klang
uskyldig, Fanchon, som Din Lire!

Chor.

Ja, Piger! lad Jer Sang
bevare sin Klang
uskyldig som Fanchons Lire!

Fanchon.

5.

Fanchon er lykkelig!
hun elsket føler sig!
taknemmelig og varm
sig hæver hendes Barm!
Hvor hun seer hen
hun har en Ven!
O, kommer derfor tidt
og hører lidt
paa Toner af Fanchons Lire!

Chor.

Ja, kommer, Venner, tidt
og herer lidt
paa Toner af Fanchons Lire!

Dækket falder.